

PAZIŅOJUMS

«Novadnieka» abonētus
no citiem rajoniem,
kuri vēlas saņemt kalendāru
«Preiļu rajona muižas un pilis»,
lūdzam zvanīt pa tālr. 5307057.

Tiek apkopoti vētras postījumi Preiļu rajonā

● Preiļos visnesaudzīgāk spēcīgais vējš bija plosījies parkā, kur daudzi koki nolauzti vai izgāzti ar saknēm.

Naktī no sestdienas uz svētdienu sākās vētra, kas priekšdien sasniedza orkāna spēku un turpināja plosīties arī svētdien, bija spēcīgākā Latvijā pēdējo četrdesmit gadu laikā. Pirmie aprēķini liecina, ka ievērojami postījumi nodarīti 70% Latvijas lauku saimniecību. Visvairāk cietusi Kurzeme, Zemgale un Vidzeme – pilsētas, ciemi un lauku saimniecības bija palikušas bez elektrības, traucēti telekomunikāciju sakari, ar visām saknēm izgāzti koki, kas sakrituši uz ceļiem, tādējādi traucējot satiksmi.

Pašvaldības apkopo zaudējumus

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija veic vētras zaudējumu aprēķinu pašvaldībās, lai noskaidrotu, kur valsts palīdzība nepieciešama vispirms. Ministrija vēl vērtēs, kā vētras sekas likvidēšanā strādājušas rajonu pašvaldības, jo saņemta informācija, ka atsevišķās vietās rajonu padomes ar valsts dienestiem sadarbojušās vāji.

Kā informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, pirmdien uz ministriju tika aizsūtīta informācija par vētras sekām Preiļu rajonā. Tajā tiek skaidrots, ka iedzīvotāju evakuācija nav bijusi nepieciešama, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests novācis no ceļiem kritušos kokus deviņās vietās rajonā. Elektropadeve traucēta Pelēču, Rie-

biņu un Vārkavas pagastā, kā arī Vārkavas novadā, ir telefonsakaru traucējumi.

Pirmdienas rītā bija zināms, ka visvairāk cietusi Līvānu 1. vidusskola, kur vējš norāvis jumtu 540 kvadrātmetru platībā, bet Baltajā skolā – 200 kvadrātmetru platībā. Jumts norauts arī Vārkavas vidusskolā. Elektrības nebija Sīlukalna, Galēnu un Vārkavas pamatskolā. Apkopotajā informācijā, kas nodota ministrijai, cita starpā minēts, ka vētras naktī apzagta Riebiņu katoļu baznīca.

Bez elektrības 835 apakšstacijas

Kā «Novadnieku» pa telefonu informēja Austrumu elektrotīklu sabiedrisko attiecību konsultante Natālija Dorožko, Latgalē vētras dēļ visvairāk cietuši lauku iedzīvotāji. Pirmdienas rītā no 3600 apakšstacijām bez elektrības bija 835. Taču situācija nepārtraukti mainās, postījumu sekas novēršanā nodarbinātas 64 remontbrigādes.

Nav elektrības deviņās pasta nodaļās

Pirmdienas rītā Latgalē elektrības padeve bija pārtraukta 38 pasta nodaļās. Preiļu rajonā elektrības nebija deviņās pasta nodaļās, bet divās pasta nodaļās nebija arī telefonsakaru.

Ugunsdzēsējiem – deviņi izsaukumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes ko-

mandiera vietnieks Valērijs Haritonovs pastāstīja, ka vētras laikā ugunsdzēsēji saņēmuši deviņus izsaukumus, lai ar tehnikas palīdzību novāktu uz ceļiem sakritušos vētras nogāztos kokus. Pirmais izsaukums saņemts svētdien ap četriem rītā, jo uz ceļa Preiļi – Aglona pie Anspokiem bija nokrituši vismaz 20 koki. Brigādes darbinieki strādāja līdz pulksten deviņiem no rīta, kad satiksme tika atjaunota.

Vēl koki bija sagāzti šķērsām ceļam Aizkalnē, Stabulniekos un citur rajonā. Kamēr braucām uz vienu izsaukumu, pa ceļam nācās novākt citus sakritušos kokus, stāsta V. Haritonovs. Taču kopumā Preiļu rajonā situācija nebija tik dramatiska kā citur Latvijā, viņš atzīst.

Vislielākie postījumi – Līvānos

Vislielākos postījumus vētra nodarījusi Līvānu pilsētā un novadā. Novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko «Novadniekam» pastāstīja, ka visvairāk cietušas Līvānu skolas. Tā vienam Līvānu 1. vidusskolas korpusam gaitenā garumā norauts jumta segums. Mikstās bitumena lokšnes «sarullētas» jumta malā pat kopā ar kriegeliem, pie kuriem tās piestiprinātas. Pa gaisu vējā aizlidojušas notekcaurules un latas.

Daļēji jumta segums, atklājot siltumizolācijas materiālu, norauts jaunbūvējamajai Līvānu 1. vidusskolas sporta zālei. Kā skaidroja izpilddirektors, celtnieki gādā po-

● Preiļu kapos pirmdienas rītā atklājās drūma aina – vētra izgāzusi vairākus desmitus koku. Nolauzti bērzi un egles, kas kritot sabojājuši arī vairākus kapa pieminekļus. SIA «Preiļu saimnieks» darbinieki pie kapu sakopšanas ķersies jau tuvākajās dienās.

lietilēna plēvi, lai nopostīto jumtu saglabātu un nelautu samirkt izolācijas materiālam, ja gadījumā sāktos lietus, kā to prognozē sinoptiķi. Skārda jumts norauts arī Baltajai skolai, kā arī bojāts jumta segums kafejnīcai «Gamma».

Novada domes speciālisti jau sazvanijušies ar būvfirmām, kas analizē situāciju. Pirmdienas vakarā A. Karpenko gaidīja no viņiem pilnīgu informāciju par to, cik lieli ir zaudējumi un kad varēs uzsākt remontdarbus.

Līvānos uzskaitīti 25 izgāzti koki, taču pārsvārā tie nokrituši uz ceļiem un ielām, tikai dažos gadījumos tie nodarījuši bojājumus dzīvojamām mājām un saimniecības ēkām.

Preiļieši devušies palīgā «Latvenergo»

Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs informē, ka lielais vējš pilsētā ievērojamus zaudējumus nav nodarījis. – Vētra mūs ir saudzējusi. Elektrības padeve pilsētā bija pārtraukta uz neilgu laiku, pie tam tikai dažos mikrorajonos. Dažviet vēl nav ielu apgaismojuma, bet ar šo problēmu tiksīm galā, – stāsta V. Ivanovs. – Pašlaik lielākās problēmas ir Aizkalnes pagasta centrā, kur vēl pirmdien bija traucēta elektroenerģijas padeve. SIA «Preiļu saimnieks» darbinieki, kā arī pagastu centru speciālisti ir norīkoti palīgā «Latvenergo», lai pēc iespējas ātrāk salabotu elektrolīnijas. Aizkalnē nedarbojas arī «Lattelekom» līnijas, taču mobili sakari tiek nodrošināti.

Latvijā izsludināta enerģētiskā krīze

Svētdien ārkārtas sēdē valdība Latvijā izsludināja enerģētisko

krīzi. Saskaņā ar Enerģētikas likumu šādu krīzi izsludina gadījumos, kad enerģijas piegāde ir traucēta vienai trešdaļai valsts iedzīvotāju vai arī teritorijā, kas aizņem vairāk nekā pusi valsts. Pirmdien no rīta elektroapgāde bija traucēta aptuveni 60% patērētāju.

Ministru prezidents Aigars Kalvītis enerģētiskās krīzes izsludināšanu pamatoja ar to, ka ļoti īsā laikā enerģijas piegādi visiem iedzīvotājiem neizdosies atjaunot. Tāpēc izsludināta krīzes stāvoklis, lai mobilizētos un piesaistītu papildus resursus. Armija visā Latvijā izvadā dīzeļdegvielu, kas nepieciešama ģeneratoriem vietās, kur nav elektrības.

«Latvenergo» valdes priekšsēdētāja vientieks Aigars Melko informēja, ka uzņēmums 110 līdz 330 kilovoltu līnijas varētu atjaunot četrus dienu laikā, savukārt vidējā un zemsprieguma līnijas – aptuveni trīs nedēļu laikā.

Bērniem divas dienas nav jāiet uz skolu

Nemot vērā vētras radītos ārkārtas apstākļus valstī, Ministru kabinets nolēma uz divām dienām atcelt mācības visā valstī visās skolās. Izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete uzskata, ka ārkārtas apstākļi var rasties arī turpmāk, taču sakaru zaudējumu dēļ nebūs iespējams par tiem ziņot. Pēc viņas teiktā, draudi pastāv tieši tad, kad bērns ir ceļā uz skolu.

Valdība vērsa uzmanību, lai vecāki šīs divas dienas rūpētos par savām atvasēm un tās pieskatītu. Līdzīga kārtība attiecas arī uz bērnodarziem. Tomēr gan skolas, gan bērnodarzi strādāja dežūrrežīmā – tur bija gan skolotāji, gan audzinātāji, kuri pieskatīja bērnus, kuri mācību iestādēs bija iera-
dušies.

L. Kirillova

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Siers būs vēl dārgāks

Siera cenu 2004. gada beigās un šī gada sākumā paaugstināja visi siera ražotāji. Latvijā iecienītās siera šķirnes «Holandes» un «Krievijas» var maksāt tuvu trīs latiem vai pat vairāk. Ražotāji atzīst, ka līdz ar cenu celšanos samazināsies siera patēriņš, kas Latvijā uz vienu cilvēku ir aptuveni 6 – 7 kilogrami gadā, bet vecajās ES valstīs vidēji 17 kilogrami. «Rīgas piensaimnieka» ģenerāldirektors Arvīds Ušča brīdina – pērn Latvijā ražoto piena produktu patēriņš samazinājies par 15%, ja piensaimnieki steidzami nēko nedarīs saistībā ar cenas un pakalpojumu sadārdzinājumu, tad viņi nevarēs veiksmīgi konkurēt Latvijas un citu ES valstu tirgū. Siera cenas aptuveni par 8 santīmiem kāpa Igaunijā, bet Lietuvā cenas izmaiņu neesot.

Divainas sakarības... bet visi klusē

Pēc oficiālām ziņām, peļņa ārpus Latvijas jau esot devušies 50 000 cilvēku, patiesībā to ir vēl vairāk, raksta «Latvijas Avīze». Aizbrauc darba spējīgie un gados jaunie. Šī aina atgādina Latvijas iztukšošanu 1941. un 1949. gada padomju deportācijās, kad Latvija zaudēja vairāk nekā 60 000 cilvēku. To vēlāk nosauca par genocīdu. Vecajiem ļaudīm nav santīmu, par ko aiziet pie ārsta, jāizmirst par zālēm un kvalitatīvu pārtiku, bet «augsta ranga bezdarbnieki» sev kompensācijās izmaksā fantastiskas summas, līdz viņus atkal atjauno amatos. Tik mazā un nabadzīgā valstī kā Latvija ir simtiem miljonāru. Satriecoša starpība algās ir starp Rīgā, mazpilsētās un laukos strādājošiem. Kāpēc par to nerunā deputāti un valdība?

Rekords — par 29% jauno automašīnu vairāk

Pērn Latvijā reģistrētas 11 256 jaunas automašīnas, kas ir par 29% vairāk nekā 2003. gadā, kad reģistrētas 8731 jauna automašīna, liecina Latvijas Pilnvaroto autotirgotāju asociācijas apkopotā informācija. 2004. gadā pārdoto automašīnu skaits uzskatāms par rekordlielu Latvijas neatkarības gados. Tikpat strauju jauno automašīnu pārdošanu var gaidīt šogad un vēl aptuveni divus trīs gadus, līdz jauno automašīnu skaits uz 1000 iedzīvotājiem sasniegs Igaunijas līmeni.

Otrs rekords — viszemākā minimālā alga Eiropā

Minimālās algas sarakstos Latvija no Eiropas valstīm ieņem godpilno pēdējo vietu. Divpadsmit no 26 Eiropas valstīm, kurās ir noteiktas minimālās algas, no šī gada 1. janvāra ir paaugstinājušas minimālo algu. Līdz ar to vidējais minimālais algas rādītājs Eiropā ir paaugstinājies par 9,2%, kas ir par 50% vairāk nekā šajās valstīs palielinājusies dzīves dārdzība. Visās valstīs, izņemot Turciju, kas ir paaugstinājušas minimālo algu, šis paaugstinājums ir bijis lielāks par gada inflāciju. Piemēram, Čehijā minimālā alga ir paaugstināta par 7,2%, kamēr gada inflācija ir bijusi 2,6%. Vislielākā minimālā alga Eiropā ir Luksemburgā – 1031 lats, bet viszemākā Krievijā – 13,35 lati. ES viszemākā minimālā alga ir Latvijā – 80 lati jeb 114 eiro.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Jaunumi likumos un noteikumos Saeimas pieņemtie likumi

Vairāki Saeimas pieņemti likumi stājušies spēkā no šā gada 1. janvāra.

✓ **Darba likuma 112. pants**, kas paredz diferencētu atļaušanas pabalstu gadījumos, kad darba devējs uzteic darbiniekam darbu. Pabalsts viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā būs jāizmaksā, ja darbinieks pie attiecīgā darba devēja bijis nodarbināts mazāk nekā piecus gadus. Divu mēnešu vidējās izpeļņas apmērā pabalsts būs tad, ja darbinieks nodarbināts piecus līdz 10 gadus. Triju mēnešu vidējās izpeļņas apmērā pabalstu izmaksās, ja darbinieks nodarbināts no līdz 20 dagus. Četru mēnešu vidējās izpeļņas apmēru pabalsts sasniegs, ja darbinieks nodarbināts vairāk nekā 20 gadus.

✓ **Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju likums**, kas nosaka mākslinieku pensionēšanās vecumu, piemēram, aktieriem — no 55 gadiem, solistiem — no 45 gadiem.

✓ **Izmaiņas «Zvejniecības likumā»**, kas paredz rūpnieciskās zvejas aizliegumu Cirmanu ezerā, Dūņezērā, Feimaņu ezerā, Lielajā Ludzas ezerā, Liepājas ezerā, Lilastes ezerā, Papes ezerā, Virtukšņas ezerā un Zosnas ezerā. Šis aizliegums gan neattiecas uz zušu, stagaru, ezera salaku un viņu specializētu zveju un zveju īpašos un zinātniskās izpētes nolūkos.

✓ **Izmaiņas Valsts sociālo pabalstu likumā** paredz, ka bērna kopšanas pabalstu bē-

nam līdz vienam gadam varēs saņemt tikai tās māmiņas un tēti, kas bērna kopšanu nesavienos ar algotu darbu. Taču uz vecākiem, kam bērna kopšanas pabalsts piešķirts līdz pērnā gada beigām, šis nosacījums neattieksies.

✓ **Stājas spēkā Sabiedriskā labuma organizāciju likuma 4. pants**, kas nosaka ka sabiedriskā labuma organizācijām ir tiesības saņemt likumos noteiktos nodokļu atvieglojumus. Nodokļu atvieglojumu tiesības saņemt arī personām, kuras ziedo sabiedriskā labuma organizācijām.

✓ **Stājas spēkā DNS nacionālās datu bāzes izveidošanas likums**. Tas paredz izveidot datu bāzi, kas būs izmantojama noziedzīgu nodarījumu atklāšanā. Likums arī noteiks un regulēs DNS ģenētiskās izpētes rezultātu apmaiņu ar ārvalstīm un starptautiskajām organizācijām.

✓ **Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 24. pants**, kas nosaka, ka avāriju izraisījušā transporta īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošinātājs vai transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs atlīdzina valsts budžeta un pašvaldību budžetu izdevumus, kas radušies, nodrošinot cietušā ārstēšanu, rehabilitāciju un citus izdevumus.

✓ **Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likuma 7. pants**, kas ļaus pašvaldībai tās teritorijā ārpus ceļa novietotu transportlīdzekli pārvietot piespiedu kārtā, novietojot to speciālā stāvietā, ja tas Ministru kabi-

neta noteiktajā kārtībā atzīstams par pamestu nolietotu transportlīdzekli.

✓ **Likuma «Par akcīzes nodokli» norma**, kas paredz, ka komersantiem, kuri veic pasažieru regulāros pārvadājumus pilsētu un rajonu maršrutos, atmaksā nodokli par dīzeļdegvielu.

✓ **Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā**, kas liks Iekšlietu ministrijai, Izglītības un zinātnes ministrijai bērnu un ģimenes lietās, Labklājības ministrijai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, Tieslietu ministrijai, Veselības ministrijai un pašvaldībām atbilstoši savai kompetencei sniegt statistisko informāciju par bērnu tiesību aizsardzību valstī, par vecākiem, kuriem atņemtas aprūpes vai aizgādības tiesības, un par ģimenēm, kuras kopā ar bērniem izliktas no dzīvokļa, par bērnu adopciju, bērnu nodošanu ārpusģimenes aprūpē, audzinoša un ārstnieciska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem, bērnu saukšanu pie kriminālatbildības, par obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bērniem, kuri neapmeklē izglītības iestādes, par bērniem, kuri kļuvuši par vardarbības upuriem un ielas bērniem. Centrālā statistikas pārvalde reizi gadā apkopos minēto informāciju un iesniegs to īpašu uzdevumu ministram bērnu un ģimenes lietās.

✓ **Stājas spēkā Mobilizācijas likums**, kas pieņemts, ņemot vērā, ka valsts aizsardzības koncepcija paredz totālās aizsardzības sistēmu. Lai šī sistēma spētu efektīvi

«Nekas nemainās.

Viss tikai pārveidojas.»

Kārlis Skalbe

darboties valsts apdraudējuma gadījumā, nepieciešams savlaicīgi izplānot un sagatavot valsts mobilizācijas sistēmu.

✓ **Izmaiņas Būvniecības likumā** paredz, ka katra būvniecības dalībnieka pienākums ir noslēgt civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu, kas nodrošina to zaudējumu atlīdzību, kuri var rasties projektēšanas, būvdarbu vai būves ekspluatācijas laikā.

✓ **Izmaiņas Krimināllikumā**, kas paredz, ka

1) turpmāk pamatsods par krimināli sodāmiem nodarījumiem būs arī mantas konfiskācija, ko iepriekš drīkstēja piemērot tikai kā papildsodu. Nosakot daļēju mantas konfiskāciju, tiesai būs arī konkrēti jānorāda, kāda tieši manta konfiscējama;

2) par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti mantkārības nolūkā, varēs piespriest divreiz lielāku naudas sodu, nekā noteikts attiecīgā panta sankcijā. Taču palielinātais naudas sods nedrīkstēs būt lielāks par 200 minūšu lajam mēnešalgām;

3) par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, par zemes, mežu u. tādēļ piegružošanu vai piesārņošanu, par kuriem līdz šim varēja piespriest tikai naudas sodu, turpmāk varēs sodīt arī ar piespiedu darbu.

✓ **Izmaiņas likumā «Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem»** paredz, ka turpmāk represētajiem tiks nodrošināta arī sociālā rehabilitācija, ko finansēs no valsts budžeta.

Spēku zaudē vairāki normatīvie akti

1. janvārī spēku zaudēja vairāki uzņēmējdarbību regulējoši normatīvie akti. To vietā pilnībā sāka darboties attiecīgās Komerclikuma normas.

Mārtiņš Lācis, Uzņēmumu reģistra Sabiedrisko attiecību nodaļas speciālists, skaidro, ka tādējādi novērsta sadrumstalotību normatīvajos aktos. Līdz šim uzņēmējdarbību regulēja vairāki likumi, tagad viss ietverts vienā normatīvajā aktā — Komerclikumā.

3. janvārī bija pēdējā diena, kad varēja iesniegt dokumentus pārreģistrācijai komercreģistrā. Komerclikuma

reforma neskar zemnieku, zvejnieku saimniecības, kooperatīvas sabiedrības, kā arī tos individuālos uzņēmumus, kuri neatbilst Komerclikuma 75. panta prasībām. Šis pants attiecas uz uzņēmumiem, kuru gada apgrozījums no saimnieciskās darbības nav lielāks par 200 tūkstošiem latu vai gada apgrozījums nepārsniedz 20 tūkstošus latu un savas saimnieciskās darbības veikšanai uzņēmums nenodarbina vairāk kā piecus strādājošos.

1. janvārī spēku zaudēja daudzi ar uzņēmējdarbību saistīti likumi. Arī likumi «Par līgumsabiedrībām»,

«Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā», «Par valsts un pašvaldību kapitāla daļu pārvaldi uzņēmējdarbībā», «Par paju sabiedrībām», «Par valsts un pašvaldību uzņēmumu nomu un nomu ar izpirkumu», kā arī virkne citu ar dažādām nozarēm saistītu likumu, arī valdības izdotu noteikumu.

Daļa uzņēmējdarbībai saistošu likumu darbosies līdz 1. septembrim. Pēc tam nebūs spēkā likumi «Par uzņēmējdarbību», «Par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību», «Par akciju sabiedrībām», «Par valsts uzņēmumu», «Par pašvaldības uzņēmumu» un

citi.

Uzņēmumu reģistra (UR) Komercreģistrā nav pārreģistrējušas 25 066 firmas jeb vairāk nekā trešā daļa no Latvijā iepriekš reģistrētajiem uzņēmumiem.

Pārreģistrējušies 35 110 komersanti, vēl 3002 pieteikumi tiek izskatīti. Precīzi dati būs zināmi šonedēļ. Tād «Lursoft» datu bāzē tiks veikta atzīme par firmu darbības izbeigšanu, ziņas tiks publicētas «Latvijas Vēstnesī», un trīs mēnešus UR gaidīs kreditoru prasījumus.

OTRDIENAS INTERVIJA

Man vienmēr ir patikusi vasara, bet, gadiem ritot, esmu sev atklājusi, cik jauki ir arī citi gadalaiki. Pavasaris ar savu atmodu dabā. Rudens, kas vedina uz skumjām. Septembrī skolotājus pārņem divējādas jūtas – prieks par atkalredzēšanos un skumjas par šķiršanos no izlaiduma klasēm. Man ļoti patīk asteres – violetās krāsas, spurainās. Laikam tāpēc, ka tās asociējas ar 1. septembri. Bet vismīlākās tomēr ir rozes, tādas, kā apdziedātas dziesmā «rozes tumšsarkanās». Tā par savu sievišķo izjūtu pasauli strāsta Preiļu rajona vakara (maiņu) vidusskolas direktore **KLAUDIJA ZARĀNE**. Ļoti daudzi dažāda gadagājuma cilvēki, kuriem savā mūžā varbūt ne reizi nav nācies spert kāju vakarskolā, Klaudiju pazīst arī kā autoskolas pasniedzēju.

● Klaudijas ģimenē visi aizraujas ar fotografēšanu, un arī bērnības laika albumos glabājas ļoti daudz fotogrāfiju, bet šī, kurā viņa redzama kopā ar mammu Antoņinu, ir viena no mīļākajām.

Pārbaudījumi tiek stiprajiem

— Pazīstu jūs gadiem ilgi, un esmu ievērojusi, ka, pat lietīškas attiecības kārtojot, gandrīz vienmēr visu darāt ar smaidu. Pie tam nevis ar eiropeiski auksto pieklājības, bet sirsniņu, dabisku smaidu. Vai dzīve jūs nes uz savām rokām un liktenis no ceļa nolasa visus akmentiņus?

— Nē, es nevaru apgalvot, ka dzīve pret mani izturējusies saudzīgi, ka viss man paveicies viegli. Pat otrādi, — man visu nākas sasniegt ar smagu darbu un nopietnām pūlēm. Esmu pārliecinājusies par to, ja kādā lietā ieguldu mazāk darba, tad tā izgāžas. Bet vai no tā, ka būšu drūma, klāsies vieglāk? Uz mani var attiecināt Iman Ziedoņa epifānijās rakstīto, ka vajag dziedāt tad, kad klājas smagi, kad lamā, kad ir slikti. Smaidis ir manas bruņas, ar ko paveikt grūtības. Piekritu, ka cauri dzīvei cenšos iet ar smaidu. Ne kolēģu, ne skolēnu priekšā savas problēmas neizrādu. Taču ir piedzīvoti arī tik traģiski brīži, ka pasmaidīt nebija iespējams.

— Vai ticat liktenim un tam, ka cilvēka dzīvē nolemtais jau iepriekš zvaigznēs ierakstīts?

— Vairākkārt savā kolektīvā esam pārliecinājusies par to, ja kaut kas šodien nav atrisināms, tad otrā dienā vai pēc nedēļas tas nokārtojas pats no sevis, atliek tikai par to padomāt. Izmainās kaut kādi apstākļi, notikumi sakārtojas citādā secībā. Esmu konstatējusi, ka tur, augšā, darbojas kādi spēki, kas seko mūsu gaitām uz zemes un vajadzības gadījumā palīdz.

— Cik labvēlīgi bija tie spēki, kas jūs pavadīja līdz direktores krēslam, un kad tas notika?

— Augustā apritēja pieci gadi šajā amatā. Pirms tam desmit gadus nostrādāju Aizkalnes pamatskolā. Deviņus gadus strādāju par sākumskolas skolotāju, pēc tam biju direktore. Līgums direktora amatā netika pagarināts, un tas bija viens no smagākajiem pārdzīvojumiem dzīvē, par ko iepriekš minēju. Bet laikam tā vajadzēja notikt, būt gatavai pārmaiņām, jo viss tālākais kārtojās raiti. Ģimene pārcēlās uz uz lielāku dzīvokli. Brīvo laiku izmantoju jaunā dzīvokļa remontam. Pāris gadus vadot automobili, sāku domāt, bet kāpēc gan es nevarētu mācīt kursantiem ceļu satiksmes noteikumus? Ilgi neprātoju, bet pieteicos uz mācībām speciālā skolā Rīgā, kurā sagatavo pasniedzējus autoskolām. Tas bija laiks, kad pārkvalificēšanos veica visi iepriekšējo autoskolu instruktori, jo pretējā gadījumā autoskolas nesaņemtu licences. Tāpēc mani mācību biedri bija rūdīti veci ar lielu pieredzi un zināšanām kursantu sagatavošanā. Pirms uzņemšanas nācās izturēt pamatīgu konkursu. Audzēkņu vidū bijām tikai dažas sievietes. Nācās mācīties ļoti daudz un kārtot sarežģītus gala eksāmenus.

Tovasar vīrs nodibināja savu autoskolu, un es tajā sāku strādāt

par pasniedzēju. Drīz pēc tam saņēmu piedāvājumu mācīt informātikā Salas pamatskolā, manā pirmajā skolā, kā arī piedalīties konkursā uz vakarskolas direktora amatu. Uzvarēju konkursā, un tā nu vadu 200 audzēkņu lielo skolas saimi, 17 pedagogus un darbiniekus Preiļos, kā arī desmit skolas filiālē Jaunaglonā. Arī Salas pamatskolai neatteicu un kādu gadu reizi nedēļā tur vadīju stundas. Datorzinības biju ieguvusi kursus. Piecus gadus savās brīvdienās un vakara stundās pēc darba vakarskolā mācu jaunus kursantus.

Manā dzīvē vairākkārt gadījies tā, ka tiklīdz es pamatīgi izburos kaut kam cauri un nu varētu strādāt, viss jāsāk no gala. Pēc specialitātes esmu fizikas un matemātikas skolotāja. Absolvēju Daugavpils pedagoģisko institūtu un atbilstoši norikojumam vajadzēja doties uz kādu no Ludzas rajona skolām. Taču biju jau iepazinusies ar savu nākamo dzīvesbiedru Gunāru, un viņš par tādām attālumiem, kas mūs šķirtu, nevēlējās ne dzirdēt. Nācās meklēt darbu savā rajonā. Sākumskolas skolotājas darbs bija pavisam kaut kas cits, nekā mana fizikas un matemātikas pedagoģes specialitāte. Kādreiz es gan ne daudz par to biju sapņojusi, bet daudz bērnu ģimene, kurā biju vecākā māsa vēl četriem brāļiem un māsām, materiāli nevarēja atļauties mani palaist skoloties uz Liepāju, kur tolaik gatavoja jaunāko klašu skolotājus. Aizkalnē es iemācījos, kā strādāt ar maziem bērniem, un tas man ļoti patika. Iemācījos vadīt rokdarbu stundas, apguvu, kā mācīt zīmēt. Apmeklēju zīmēšanas kursus, un pat atklāju, ka arī man pašai uz to ir ķēriens.

— Strādāt ar vakarskolas audzēkņu kontingentu nozīmē pavisam ko citu, nekā mācīt mazus bērneļus vai pasniegt fiziku.

— Nezinu, vai tas ir grūtāk, bet savādāk noteikti. Vakarskolā mācās cilvēki, kam dažādi samezglouisies dzīve un viņi vairs nevar turpināt mācības dienas skolā. No skolas sola atnāk meitenes, kas gaida bērneļus. Mācās vecāki, kuriem audzināmi bērni, vientuļās mātes. Jaunieši, kam jāsāk strādāt un pelnīt, jo ģimenei nav materiālu iespēju viņu izglītošanai. Atnāk arī tādi pusaudži, kam vajadzīga individuāla pieeja un vairāk laika, nekā to viņa mācīšanai var atļauties dienas skolas pedagogs. Mūsu skolēni ir stipra rakstura cilvēki un pašdisciplinēti, jo viņiem mācību programmas lielākā daļa jāapgūst patstāvīgi. Eksāmeni jākārt pēc tādām pat prasībām kā dienas skolā, un arī vakarskolēnu pārbaudījumu darbi tiek vērtēti centralizēti.

Priecājos, ka skolā strādā saliedēts pedagogu kolektīvs ar labu izglītību. Skolas darbība nostabilizējusies. Biju nostrādājusi tikai kādu gadu, kad vietējie politiķi, kas izglītības lietās nebija kom-

● Dievs stiprajiem uzliekot pārbaudījumus, un tādās reizēs, kad ir smagi, es sevi mierinu ar to, ka esmu stipra, par sevi teica Klaudija Zarāne. Īdensvīra zīmē dzimusi pedagoģe, autobraucēja un ģimenes kopā saturētāja. Foto: M.Rukosujevs

● Zarānu ģimene: Klaudija, Gunārs, Mārtiņš un Jānis. Foto no Zarānu ģimenes albuma.

petenti, ķērās pie mēģinājumiem skolu apvienot ar citu. Varat iedomāties vadītāja izjūtas, par šādiem plāniem pirmoreiz uzzinot no publikācijas rajona avīzē? Joprojām par to laiku palikušas smagas atmiņas.

Šinī gadā gatavojamies kārtējai skolas akreditācijai, kas paredzēta decembrī. Cenšamies ar katru gadu uzlabot mācību bāzi. Palielinām bibliotēkas grāmatu fondu, sagādājam jaunus mācību līdzekļus fizikai, ķīmijai un bioloģijai, sagādāts jauns kopētājs, uzlabotas iespējas datorpēcībai, rūpējamies par skolas izskatu.

— Jūs topošajiem autovadītājiem mācāt arī ceļu satiksmes noteikumus un braukšanas teoriju. Pēdējā laikā sabiedrība pievērs lielu uzmanību jauno braucēju sagatavotības kvalitātei saistībā ar daudzajām autoavārijām.

— Patlaban mācu pēc skaita trīsdesmit ceturto grupu. Pa šo laiku autobraukšanas teoriju, ceļu un satiksmes noteikumus esmu iemācījusi 680 kursantiem. Uzkrāts daudz novērojumu. Zinu pavisam droši, — kāda ir cilvēka

uzvedība sadzīvē un raksturs, tā viņš izturēsies arī uz ceļa. Tie, kas ģimenē un skolā iemācījušies kārtību, labas manieres, ir savaldīgi, pieklājīgi, apdomīgi, tā vada arī savu auto. Brutālie, agresīvie, tādi, kas nerēķinās ar citiem, nesavaldīgie arī pie stūres nemaina savu raksturu. Un iznākums ir bēdīgs. Autoskolu nevar beigt bez labām teorijas zināšanām, kas jāuzrāda eksāmenos. Taču zināšanas ir viena lieta, bet braukšanas kultūra pavisam kas cits. Nodarbības visi uzmanīgi klausās gan par kriminālabildību, gan par ne-

gadījumu cēloņiem un smagajām sekām, bet divos vai trijos mēnešos mēs nevaram izmainīt cilvēka raksturu. Reiz braucu kāda topoša vadītāja automobili. Viņš auto vadīja ideāli. Kad biju izkāpusi vajadzīgajā vietā, dzirdēju, ka automobilis aizņonoja neprātīgā ātrumā, motoram kautot. Ko līdzēja mani pārmetumi vainīgajam nākamajās nodarbībās? Reizēm cilvēks jau kursu laikā uzvedas tā, ka pie sevis nodomāju, — viņam nu gan nevajadzētu ļaut sēsties pie transporta līdzekļa stūres, jo tas var slikti beigties. Arī medicīnas iestādēm, kas izsniedz atļaujas vadītāju tiesību iegūšanai, vajadzētu prasīgāk izturēties pret cilvēka veselības, īpaši psihiskās, stāvokli. Agrāk autovadītāju kursus mācījās nobrieduši cilvēki, kas gadiem bija krājuši naudu kārotajam automobilim. Tagad – tikko skolas solu pametuši jaunieši, bez pieredzes, bez apjausmas, kādas sekas varētu būt viņu nesavaldībai uz ceļa. Kreiz, kad uzzinu par kārtējo negadījumu, man pārskrien tirpas, — vai nav kāds no manējiem? Līdz šim noticis viens

traģisks gadījums, kad jaunietis gāja bojā, jo aizmīga pie stūres. Viņa māte tajā laikā bija mūsu kursante.

— Kādas jums attiecības ar zemi? Gandrīz katram pilsētniekam ir kāda tuva vietiņa, kur staigāt ar basām kājām, rušināties pa kartupeļu vagām un Līgo vakarā kurināt ugunsgrūku.

— Manas dzimtas mājas ir Saunas pagastā, kur joprojām dzīvo mana māte, brāļi un māsa. Mana mamma izgāja pie vīra ļoti jauna, 16 gados. Es piedzimu, kad viņai bija 17 gadi. Pēc tam pasaulē nāca pārējie bērni. Vecāki strādāja, tāpēc man kopš mazām dienām bija uzticētas rūpes par brāļu un māsu auklēšanu. Mans pirmais auklējams bija brālis, kam, mammai par šausmām, liku staigāt astoņu mēnešu vecumā.

Mums ir savs zemes gabals Saunas pagastā, ko apsaimnieko brālis. Palīdzam vecākiem. Vīram ir zemnieku saimniecība «Skujīpas» Aglonas pagastā. Bet ar zemes kopšanu nenodarbojamies, jo tam neatliek laika. Mana darba nedēļa ir tik noslogota, ka viēnīgo brīvo dienu – svētdienu – es parasti gaidu ar cerību izgulēties. Pēc tam cenšos savai ģimenei sagādāt kaut ko garšīgu, kām ikdienā neatliek laika.

— Pastāstiet par savu ģimeni.

— Pašlaik esam septiņi cilvēki. Es ar Gunāru, dēli Jānis un Mārtiņš, kas mācās pamatskolā, mana jaunākā māsa, kas dzīvo pie mums, slimais un kopjamais vīra tēvs. Ģimenē dzīvo arī Gunāra dēls no pirmās laulības, kas Preiļos skolojas. Mūsu trīsistabu dzīvoklis visiem ir par šauru, bet esam pacietīgi un cienām viens otru vajadzības. Bet noslogotības dēļ tik lielai saimei regulāri gatavot ēdienu man nesanāk, tāpēc puikas un māsa prot saimniekot patstāvīgi. Ar ģimeni saistīti arī traģiski notikumi, par ko jau ieminējos. Joprojām smagi pārdzīvojam Gunāra vecākā dēla pēkšņo nāvi. Zēns dzīvoja mūsu ģimenē. Ārsti nespēja palīdzēt viņa slimajai sirdij. Negadījums ar laimīgām beigām piemeklēja vienu no maniem puikām, kas guva kāju apdegumu Rojā autobraucēju sacīkstēs. Tas bija gadījums, kad skatītājos ietriecās pēkšņi uzliesmojušās mucas ar šķidrumu. Tagad dēla veselībai vairs nekā nekā, bet toreiz pārdzīvojām stindziņoņus mirklus.

Mūsu ģimenei patīk ceļot, doties dažādos izbraukumos.

— Divi braukšanas «asi» vienā mašīnā. Kurš ir pie stūres, un kurš par padomdevēju?

— Kādreiz agrāk man ļoti patīka vadīt automobili. Gunārs sēdēja blakus un nemitīgi izteica aizrādījumus. Viņam tāds raksturs. Gribas, lai braukšana būtu perfekta. Tagad labprāt ļauju braukt Gunāram. Bet es iztieku bez piezīmju teikšanas. Vienkārši atpūšos un izbaudu ceļošanas prieku.

INFORMĀCIJA

ATGRIEŽOTIES PIE PUBLICĒTĀ

Klasei jauna bioloģijas skolotāja

Līvānu 1. vidusskolas 12.b klase mācību gada otrajā pusgadā bioloģiju apgūst jaunas skolotājas vadībā. Bioloģiju šajā klasē māca Marita Birzāka, kas vienlaikus strādā arī Rožupes pamatskolā. «Novadnieks» jau informēja, ka Līvānu 1. vidusskolas divpadsmitklasniekiem ar iepriekšējo bioloģijas skolotāju radās konflikta situācija, kuras rezultātā klase atteicās no šīs skolotājas. Arī pedagoge nevēlējās turpināt darbu 12.b klasē. Direktorei Dzintrai Maijai Kručiņinai nācās meklēt risinājumu, pieņemt darbā jaunu bioloģijas skolotāju.

Pieminot poļu saknes Latvijā

Latviešiem, krieviem, ukraiņiem, baltkrieviem un citām tautībām līdzās Preiļos izsenis dzīvojušas un vēsturē paliekošas saknes atstājušas poļu dzimtas. Par to kārtējo reizi pārliecinājās sarīkojuma «Poļu kultūrvēsture Latgalē un Preiļu novadā» dalībnieki un ciemiņi. Foto: M.Rukosujevs

Skolu jaunieši, kā arī ieinteresēti iedzīvotāji, kas vēlējas iegūt plašāku informāciju par vienu no izsenis Latvijā dzīvojošām tautībām – poļiem, piektdien ieradās Preiļu kultūras namā.

Šeit notika novada kultūras centra un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja kopīgi organizētais sarīkojums «Poļu kultūrvēsture Latgalē un Preiļu novadā», ko atbalstīja Sabiedrības integrācijas fonds. Uz tikšanos bija aicināti arī Preiļu novadā dzīvojošie poļi: Samoviču, Daņileviču,

Kuriloviču, Baženovu, Triznu un citu dzimtu pārstāvi.

Pēc literāra ievada, ko bija sagatavojusi Liču kultūras nama vadītāja Anitra Sondore, klātesošie varēja iepazīties ar muzeja speciālistes Silvijas Berezovskas priekšlasījumu par laicīgo poļu kultūrdarbiņu Latgalē 17. – 19. gadsimtā. Muzeja darbinieki sniedza detalizētu ieskatu arī poļu muižnieku Borhu mantojumā Preiļos, pastāstīja par senām poļu dzimtām Preiļu novadā, no kurām jo plaši sazarājušas Oļševsku un Miklaševiču dzimtas.

Preiļu novada bāriņtiesas gads sācies ar vecajām rūpēm

Preiļu novada bāriņtiesa vienā no savām pirmajām jaunā gada sēdēm izskatījusi jautājumu par aizbildnības pārtraukšanu sakarā ar to, ka aizbildņi ģimenē uzaudzinātais bērns sasniedzis pilngadību.

Bērnu uzaudzināja vectēvs. Bāriņtiesa noskaidroja apstākļus, kādos jauniešs dzīvos turpmāk. Šajā gadījumā jaunais cilvēks varēs palikt dzīvot pie sava bijušā aizbildņa, ar ko vieno radniecīgas saites. Aizbildnis un bērns dzīvo ārpus novada, bet sakarā ar to, ka zēna vecāki bija novada iedzīvotāji, bāriņtiesa sekoja bērna dzīvei aizbildņā ģimenē līdz laikam, kamēr viņš sasniedza pilngadību. Bērna māte joprojām dzīvo novadā, audzina otru atvasi — bērnu ar īpašām vajadzībām. Šai ģimenei pastāvīgi tiek pievērsta sociālo darbinieku un bāriņtiesas uzmanība.

Kādā no pašvaldībām bez vecāku aprūpes palicis bērns, kas ar pagasttiesas lēmumu ievietots bērnu namā. Pagasttiesa meklējusi iespējamus bērna tuviniekus un vienu no tiem atradusi Preiļu no-

vadā. Šī persona ir ar mieru pieņemt bērnu aizbildnībā. Tāpēc Preiļu bāriņtiesa ir veikusi apsekošanu, lai noskaidrotu un izvērtētu dzīves apstākļus, kādi tiks piedāvāti aizbilstamajam. Bāriņtiesa jautājumu izskatījusi sēdē un devusi pozitīvu slēdzieni aizbildnības nodibināšanai. Šādos gadījumos, kad redzam, ka bērnam paveras pavisam jauna dzīve, mūs pārņem prieks, atzina bāriņtiesas priekšsēdētāja Anna Erta. Stāstot par istajiem vecākiem, viņa atklāja, ka māte regulāri nonāk alkoholisma varā, un šādos pagrimuma periodos ir apdraudēta bērna veselība un pat dzīvība. Tajā pašā laikā situācija ar šo ģimeni ir vērtējama divējādi. Bērna tēvs ir devies peļņā uz ārzemēm. Viņš regulāri sūta naudu bērna uzturēšanai, bet māte nav tikusi galā ar mazuļa audzināšanas procesu, un arī naudu, iespējams, lietojusi ne bērna vajadzībām. Tagad, kad mazulis nonāks aizbildnībā, par šo pienākumu veikšanu valsts maksās aizbildņiem. Vai tas būtu īsti pareizi? Bāriņtiesa nepiekrīt, ka vecāku aizbraukšana uz ār-

mēm būtu iemesls, lai valstij nāktos uzturēt viņu bērnus, taču citas izejas no šīs situācijas, kas veidojusies pēdējos gados, pagaidām nav. Ģimenes un bērnu lietu ministrijā izveidota komisija, kas strādā pie šī jautājuma, un, iespējams, ka vecākiem būs jāatmaksā valstij šie līdzekļi. Aizbildnībā esoša bērna aizbildņi arī tagad no bērna istajiem vecākiem var pieprasīt bērnam maksāt uzturlīdzekļus.

Joprojām novadā nav izveidotas audzģimenes, kurās ievietot uz laiku izņemtus bērnus. Patlaban vajadzības gadījumā tiek izmantota slimnīca. Tāds variants ir labāks, apgalvo Anna Erta, jo šādos gadījumos esot pilnīgi droši, ka ar bērnu nekas neatgadsies, viņš būs sātumā, paēdis un apģērbts, kā arī saņēmis medicīnisko aprūpi, kamēr tiek lemts par viņa tālāko likteni. Kaut arī audzģimēnēm ir paredzēta apmaksāta par rūpēm, neatrodas tāda, kura būtu gatava pāris reizes gadā uzņemt bērnus, rūpēties par viņiem, jo praktiski tas nozīmētu, ka kādam no ģimenes locekļiem jāpaliek mājās, un viņš nevar ierasties darbā.

VĒSTURE

Piektā gada atcerei

Šonedēļ vairāki sarīkojumi Rīgā notiks saistībā ar 1905. gada 13. janvāra notikumu simtgadi. Kopumā Latvijā visa 2005. gada laikā paredzēti vairāki pasākumi: starptautiskas konferences, izstādes, lekciju cikli, lasījumi, teātra izrādes, kas veltītas Piektā gada revolūcijas simtgadei.

Kultūras ministrija uzskata, ka sabiedrībai ir svarīgi atcerēties šos tālos notikumus un pievērst uzmanību tam, cik dažādi mūsdienās tie tiek interpretēti. Pieminot 1905. gada «asiņaino svētdienu», par kuru skolu jaunatne un arī vecākās paaudzes zina tikai no vēstures grāmatām, sabiedrība aicināta diskutēt par tādām tēmām kā brīvība un vardarbība, demokrātija, cilvēktiesības, nacionāla valsts.

1905. gada notikumus lielākoties iesaistījās jaunieši, ne tikai no nabadzīgajiem slāņiem, bet arī pārtikušie. Revolūcija aicināja latviešus apzināties sociālās tiesības, apziņas brīvību, stāties pretī cara patvaļai, pieprasot sev tiesības. Šī kustība pakāpeniski aptvēra visu Latviju, bet 1905. gada 13. janvāris (pēc tā laika kalendāra – 26. janvāris) bija tās kulminācija. Desmitiem tūkstošu streikotāju Rīgā devas uz Daugavmalu, bet uz viņiem uguni atklāja Krievijas impērijas armijas bataljona pusrotu kareivji. Krita 73 demonstranti. 200 tika ievainoti. Revolūcija de-

va impulsu cīnīties par neatkarību no Krievijas impērijas, kā rezultātā latviešiem bija lielākas iespējas izmantot savu valodu, savas valsts izveide. 1905. gada revolūcija bija pirmā latviešu atmoda. Pēc 1917. gadā Krievijā notikušās revolūcijas Piektā gada revolūcijas idejas tika pieskaņotas citas ideoloģijas vajadzībām, un padomju laikā šis vēstures posms tika skatīts no citām pozīcijām. Tāpēc nav brīnums, ka tā paaudze, kas skolā mācījās padomju laikā, patlaban piesardzīgi izturas pret mēģinājumiem tautas apziņā reabilitēt 1905. gada notikumus.

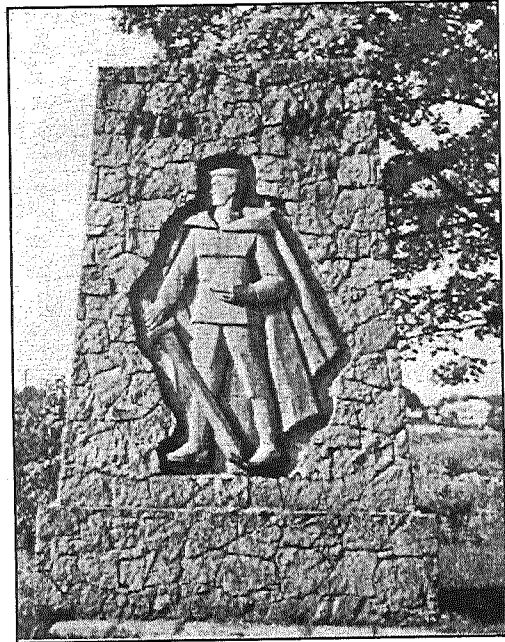
Interesanti, ka, piemēram, Latgalē revolūcijas notikumi daudzviet saistīti ar koku ciršana, jo zemniekiem nepiederēja meži, viņiem vienmēr bija grūtības ar koku sagādi būvmateriāliem vai apkurei. Tāpēc šāds solis no zemnieku puses bija galēja izpausme, cīnoties par iespēju pašiem būt saimniekiem savā zemē.

Ieskatoties arī vietējās, rajona vēstures lappusēs, var uzzināt, ka 1905. gadā ap diviem simtiem Antonišķu (tagad Rušonas) apkārtnes zemnieku nostājās pret cara kareivjiem. Notika sadursme, kurā uzvaru guva kareivji, bet zemnieki līdz ar to bija devuši drosmi citiem uzvarēt savas bailes un padevību. Arī Vidzemes zemnieki uzbruka muižai, padzina muižnieku. Aktīva darbība izvēršusies Vārkavas pagastā. Te revolucionāri noskaņotie zemnieki un citi pagasta iedzīvotāji

ievēlēja tautas varas amatpersonas, kas kustību vadīja līdz pat 1907. gadam, kad to apspieda «melnā sotņa». Rudzātu pagastā 1905. gadā tika nodibināta rīcības komiteja. Revolucionāru darbību te vadīja J.Gajevskis, ko nonāvēja soda ekspedīcija.

Rajona galvenajā bibliotēkā novadpētniecības fondos saglabāts kāds plašs darbs par 1905. – 1907. gada revolucionārajiem notikumiem Līvānos un apkārtnē. Tā autors Alfrēds Staris 1958. gadā šo tēmu izvēlējies savam augstskolas diplomdarbam. Par notikumiem Līvānos apkopots bagāts fakto materiāls. Sādzās impērijas varas orgāni bija nomainīti pret savējiem, policija bija bezspējīga pret latviešu dumpiniekiem, un Vitebskas gubernators aicināja palīgā karaspēku. Krievijas kara ministrs steidzīgi saformēja trīs lielas karaspēka grupas, kas sāka asiņainu karu pret Latvijas revolucionāriem. Uz Līvāniem ģenerālmajors Vendts nosūtīja kavalerijas nodaļu ar artilēriju poručika Daņilova vadībā. Līvānos ieradās kara ešalons, kas izsēdināja dragonus pilsētas vienā un otrā galā. Izstādīto lielgabalu stobri tika pavērsti pret stikla fabriku. Dragunu darbošanās līvāniešu «nomierināšanā» bija nežēlīga slepkavošana un izrēķināšanās ar aktīvākajiem pretiniekiem.

1905. gada revolucionāro atmodu apspieda soda ekspedīcijas, kaut gan Latgalē iedzīvotāju dumpīgais gars pret nīstajiem apspie-

● Piemineklis 1905. – 1907. gada revolucionāriem Līvānos.

dējiem saglabājās ilgi. Vēl 1906. gada rudenī tika gatavota zemnieku sacelšanās. Arī 1907. gadā nemieri turpinājās. Reuta muižas

mežos notika plašpatvaļīga koku izciršana. Bet karalauka tiesa, kura stāvēja no pieciem virsniekiem, spriedumu, kas lielākoties nozīmēja nošaušanu, izpildīja diennakts laikā. Cīņa prasīja ļoti daudz dzīvību.

Revolūcija, kuras simtgades atzīmēšanu Latvijā organizē Latvijas Rakstnieku savienība sadarbībā ar Aizsardzības un Kultūras ministriju, prasa jaunu attieksmi tās notikumu skaidrošanā.

Rajona vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieki ir sagatavojuši vēstures stundu par šo tēmu, ko piedāvā arī rajona skolām.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Labojums

«Novadnieka» 7. janvāra numurā rakstā «Jasmuižas pareizticīgo baznīca – pēc 100 gadiem» atkāpē «Draudzes ticīgie – pasaulē un kapsētā» pirmajā rindkopā pareizi jālasa: «Bet pirms četriem gadiem, kad saslima iepriekšējā draudzes vecākā Tamāra Ivdre, man uzticēja arī šos pienākumus.» Atvainojos Ludmilai Lapuhas kundzei un Tamārai Ivdres kundzei par kļūdu un un sagādātajām neērtībām, vēlu labu veselību arī turpmāk. L.Kirillova

UZNĒMĒJ- DARBĪBA

SIA «Būvteks» ir viens no uzņēmumiem, kas pēdējo gadu laikā attīstās dinamiski un kā būvorganizācija iemantojusi pasūtītāju cieņu ne tikai rajonā, bet visā Latgales reģionā. Septiņu pastāvēšanas gadu laikā apstākļi valstī un ekonomiskā situācija mainījusies. Līdz ar to mainījusies arī uzņēmuma darbības virzieni. Pēdējā laikā «Būvteks» nodarbojas ne vien ar dažādu objektu celtniecību, bet arī kļuvis par bruģakmens ražotāju, veic bruģēšanas darbus. Par bruģakmens ražošanas specifiku stāsta SIA direktors AIGARS ZĪMELIS.

Jāsaliek punkti uz «i»

Zināšanas nāk ar praksi

— Pirmā saskare ar bruģakmens ražošanu bija deviņdesmito gadu sākumā, kad vēl mācījās augstskolā. Kopā ar studiju biedriem bijām pat izstrādājuši attiecīgu biznesprojektu un gatavojāmies ņemt akadēmisko gadu, lai savu ideju varētu realizēt. Spriežot no šodienas viedokļa, būtu pamatīgi iekrituši, jo tās zināšanas, kas bija mūsu rīcībā un ar kādām, diemžēl arī šodien rīkojas daļa uzņēmēju, kas bruģakmens ražošanu grib uzsākt, bija nepietiekamas, — sāsta Aigars Zīmelis.

Patiešām, ne reizi vien ir dzīlēts un arī pieredzēts, ka ar laikiem nodomiem uzsāka bruģakmens ražošanu pēc kāda laiciņa tiek pārtraukta. Viena lieta ir iegādāties un uzstādīt ražošanas iekārtas, bet pavisam kas cits — ražot produkciju, kas ir kvalitatīva un atbilst pircēju vēlmēm. Arī uz Preiļiem bruģakmens ražotni lūkot ir braukuši uzņēmēji gan no Gulbenes, gan Līepājas. Daudziem šķiet, ka atliek tikai uzstādīt iekārtas, un viss iet kā smērēts. Bet patiesībā ir krietni vien savādāk, tehnoloģiskais process ir sarežģīts un to, kā rīkoties, neviens priekšā nepateiks. Var, protams, dot mājienu, kādā virzienā strādāt, un tas arī viss. Pašiem ir «jāizkožas» cauri lietām, kas nav izlasāmas nevienā grāmatā.

Tirgus nosacījumi mainās

Situācija bruģakmens tirgū Latvijā ir nepastāvīga, arī nosacījumi katru gadu savādāki. Ir bijis tā, ka pasūtītāji stāv rindā, bet jau nākamajā sezonā pēc preces nav pieprasījuma.

Projektu bruģakmens preses iegādei un uzstādīšanai SIA «Būvteks» uzrakstīja pirms gadiem

● SIA «Būvteks» direktors Aigars Zīmelis ir pārliecināts, ka, uzmanīgi sekojot nozares attīstībai, bruģakmens ražotne attīstīsies un būs viena no perspektīvākajām. Foto: M. Rukosjuvs

četriem. Pagāja laiks, kamēr tika atrasti līdzekļi projekta īstenošanai, tāpēc aizvadītā sezona 2004. gadā praktiski bija pirmā, kad uzņēmums sevi pierādīja kā veiksmīgs ražotājs. A. Zīmelis uzskata, ka tikai tagad var izdarīt pirmos secinājumus. Galvenais no tiem — uzņēmums turpinās attīstīt ražotni.

Strādās Latgales reģionā

Iegādātās iekārtas ir ar lielu ražošanas jaudu, tomēr, kā uzskata direktors, vēl ir pāragri ieguldīt līdzekļus, lai varētu ar pilnu sparu startēt bruģakmens ražošanas tirgū. Ir saprastas arī kļūdas mārketingā. Tāpēc SIA «Būvteks» vadība uzskata, ka 2005. gads būs robežlīnija, kad būs, kā saka, jāsaliek visi punkti uz «i». Tas nozīmē, ka jaunā sezona parādīs, vai uzņēmuma produkcija tiks izmantota tikai novadā, rajonā un Latgales reģionā vai arī būs vajadzīgs produkts citur Latvijā.

Preiļi ir Latgales ģeogrāfiskais centrs, kas uzņēmumam palielina iespējas sadarboties ar klientiem no apkārtnējiem rajoniem un pilsētām. «Būvteks» sevi pierāda kā uzņēmumu, kura produkcija ir ērti pieejama klientiem aptuveni 100 — 150 kilometru rādiusā. Tas nozīmē, ka Preiļos ražotais bruģakmens var klāt ietves un laukumus gan Jēkabpilī, Rēzeknē un Ludzā, gan Krāslavā, Balvos, Madonā un Gulbenē. Tas ir attālumš, kas «nenoēd» saražotā bruģakmens pievienoto vērtību.

Ražonas izmaksas un kvalitāte atkarīga no izejvielām

Nevienam nav noslēpums aptuvenās bruģakmens ražošanas izmaksas. Labas attiecības izveidojušās ar «Raunas bruģi», reizēm kolēģi neskaidrību gadījumos pasaka priekšā, kā rīkoties, reizēm liek pašiem izkusties cauri problēmām. Madona ir tā vieta, kur preiļiešu un «Raunas bruģa» intereses

krustojas. Klienti paši izvēlēsies, kuru ražojumu ņemt, tāpēc galvenais nosacījums — cik kvalitatīva ir piedāvātā produkcija.

SIA «Būvteks» bruģakmens ražotāji pārliecinājušies, ka izmaksas un kvalitāti nosaka izejvielas. Galvenā no tām — grants. A. Zīmelis uzskata, ka daudzu uzņēmēju, kuri bruģakmens ražošanu sākuši neveiksmīgi, galvenā kļūda ir bijusi tieši nepietiekamā uzmanība izejvielu kvalitātei. Labākā grants, kas ir vajadzīga bruģakmens ražošanai, tiek ņemta no karjeriem, kas atrodas Daugavas krastos. Protams, ir citi karjeri, kur varētu ņemt granti. Taču laboratorijas pārbaudes pierādījušas, ka tādā gadījumā produkcija būs tāda, kā visiem pārējiem ražotājiem. Bet mēs gribam, lai mūsu bruģakmens būtu kvalitatīvāks, skaidro «Būvteks» direktors.

Otrs faktors, kas ietekmē produkcijas kvalitāti, ir cements. Tajā nav pieļaujams paaugstināts kaļķa piejaukums. Ja šie faktori tiek ievēroti, bruģakmens kvalitāte ir augsta, un nav nepieciešams ražot 8 centimetrus biezu bruģi, pietiekams ir 7 centimetru biezums, kas, savukārt, ļauj ietaupīt transportēšanas izmaksas, jo automašīnā var iekraukt vairāk būvmateriāla.

Cenu aptaujās izvēlas lētāko piedāvājumu

SIA «Būvteks» nodarbojas ne tikai ar bruģakmens ražošanu, bet arī iekļāšanu. Pasūtījumi parasti tiek meklēti, piedaloties cenu aptaujās. A. Zīmelis uzskata, ka pašvaldības, kas ir lielākie pasūtītāji, pārsvarā izvēlas tos piedāvājumus, kuriem ir zemākā cena. Darbu kvalitāte, kam būtu jābūt galvenajam kritērijam, tiek pastumta malā. Parasti ir tā, ka pēc pāris gadiem pasūtītāji kož pirkstos — bruģakmens kvalitāte izrādījies sliktā, bet darbs paveikts pa roku galam.

Pašreizējo situāciju var salīdzināt ar soda punktu skaitīšanu šoferiem. Varbūt ir vajadzīgs vienots ražotāju reģistrs, kur līdzīgā veidā uzskaitītu arī būvfirmu veikumu? Kopš pagājušā gada pavasara

Latvija ir Eiropas Savienības dalībvalsts. Jau tuvākajā laikā varēs just naudas pieplūdumu ne tikai pilsētās, bet arī laukos. Saimniecības sāks paplašināties, būvdarbiem būs pieprasījums. Lai arī objekti tikai pārdesmit tūkstošu latu apjomā, saimnieciskā kārtā tos neviens necels, būs nepieciešama celtniecības uzņēmumu palīdzība. Tiek prognozēts, ka sāks veidoties rindas, jo pašlaik rajonā ir tikai daži uzņēmumi, kas var veiksmīgi konkurēt būvniecības sfērā.

Katrā pilsētā — sava mode

SIA «Būvteks» ar bruģakmens ražošanu nodarbojas tikai 5 — 6 cilvēki. Sezona ilgst no pavasara līdz rudenim, kad gaisa temperatūra noslīd līdz minus grādiem un ražošana jāpārtrauc līdz pavasarim. Pašlaik ražošanas telpas ir tukšas, iekārtas tiek remontētas un gatavotas jaunajai sezonai. Čehā atlikuši vien daži bruģakmeņi paraugi, viss iepriekšējā sezonā saražotais realizēts.

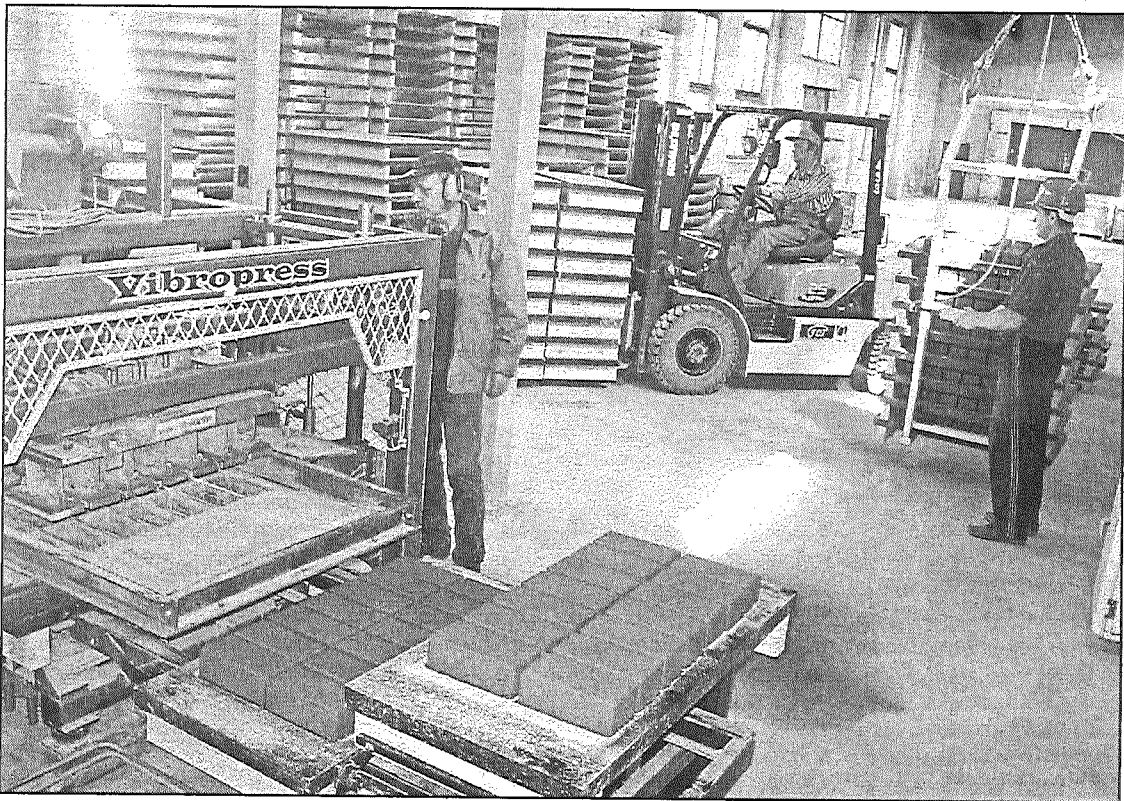
A. Zīmelis stāsta, ka katrā pilsētā un reģionā iecienīts ir citas krāsas bruģakmens. Piemēram, Rēzeknē populārs ir pelēkais un zaļais, rīdziniekiem labāk patīk pelēkas, brūnas un sarkanīgas krāsas klājums. Toties ventspilniekiem patīk raibs un krāsains bruģakmens.

Pasūtītāju gaume tiek pētīta un ražošanas pieskaņota dažādajām vēlmēm.

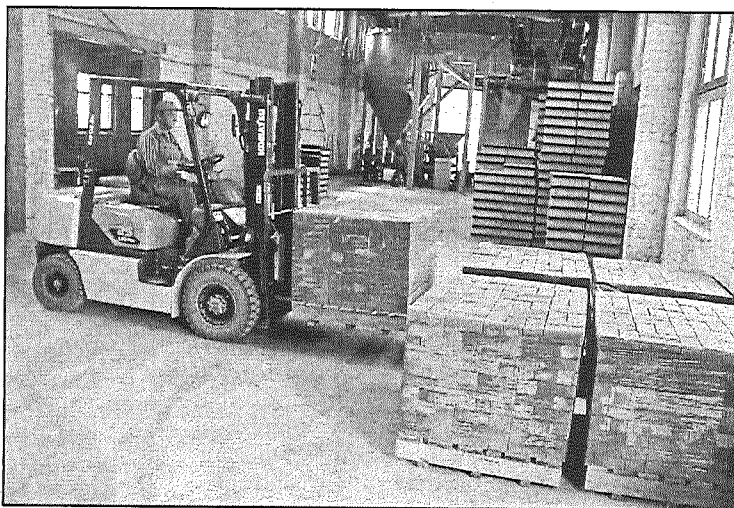
Formu, izmēru un krāsu daudzveidība

SIA «Būvteks» saražoto bruģi realizē, pārdodot uzņēmumiem, kas nodarbojas ar tā iekļāšanu, realizē veikalos, kā arī izmanto objektos, kurus būvē paši. Tiek plānots, ka jaunajā sezonā uzņēmumā ražotā bruģakmens klāstu papildinās trīs jaunas formas. Tiks piedāvāti trīs dažādi produkcijas izmēri. Ja ņem vērā, ka materiāls tiek piedāvāts septiņās dažādās krāsās, pasūtītājiem un pircējiem ir visai plašas izvēles iespējas.

L. Kirillova

● Tā bruģa ražošanas cehā izskatās sezonas laikā. Betona mezglu vada operators Vladimirs Ruža.

● Uz vienas paletes uzkrāti aptuveni 10,8 kvadrātmetri bruģakmens. Kad tehnoloģiskais process ir galā, bruģakmens tiek piedāvāts pircējiem un pasūtītājiem.

Vārkavas pagastā

■ **PAGASTA CEĻUS APSAIMNIEKOS PATSTĀVĪGI.** Kopš šī gada sākuma Vārkavas pagasts pašvaldības ceļu uzturēšanai paredzēto valsts finansējumu saņems tieši no Satiksmes ministrijas, jo ir izstājies no Preiļu rajona padomes ceļu (ielu) fonda. Tagad varēsīm patstāvīgi rīkoties ar līdzekļiem, veidot uzkrājumus, ņemt kredītus lielākiem būvdarbiem vai remontiem, skaidro pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars. — Ņemot vērā, ka kopējā katla, nav iespējams plānot, ko darīt turpmāk. Tagad, kad zinām, ka 2005. gadam pagasta rīcībā pašvaldības ceļu uzturēšanai un remontiem ir mazliet vairāk kā 13 000 latu, situācija ir skaidra.

Sogad paredzēti remontu vairākās vietās: uz ceļa Dovale – Pilišķi – Kazēri, kā arī ceļa posmā Kaļvi – Vārkava. Tā kā pagastam dota atļauja ņemt smiltis un granti tuvajā Pilišķu karjerā 1,5 tūkstošu kubikmetru apjomā, tas ievērojami samazinās transportēšanas izdevumus. Piemēram, pagājušajā gadā, kad aptuveni 150 metru garumā tika remontēts piebraucamais ceļš no pagasta centra līdz Vārkavas pamatskolai, astoņas vai deviņas kravas grants, ko no tālākiem karjeriem atgādāja akciju sabiedrības «Latgales ceļi» transports, pagastam izmaksāja aptuveni 400 latus.

■ **PAGASTA IESTĀDES APKOPO NEPIECIEŠAMO ŠĪ GADA FINANSĒJUMU.** 15. janvāris ir noteikts kā pēdējais termiņš, kad pašvaldības iestādēm jāsapulcē un jāiesniedz padomē pieteikumi šī gada budžeta līdzekļu saņemšanai. Savas finansiālās vajadzības apkopo Vārkavas tautas nams, bibliotēka, skola, feldšeru punkts, tiek lēsts, cik naudas vajadzēs pagasta vēlēšanu komisijas pilnvarotajam darbam martā gaidāmajās pašvaldību vēlēšanās.

Salīdzinot ar pērnā gadu, tiek prognozēts, ka valsts dotācija Vārkavas pagastam būs aptuveni par 2,5 tūkstošiem latu lielāka. Tomēr tas nenozīmē, ka varēsīm brīvāk uzelpot, skaidro pašvaldības vadītājs, jo pieaugušo finansējumu «noēd» inflācija un straujais energoresursu sadārdzinājums.

Janvāra nogalē šī gada budžeta projekts tiks apspriests komiteju sēdēs, to varēs apstiprināt februāra sākumā. Plānu ir daudz, tāpēc meklēsim kompromisu starp vajadzībām un finansiālajām iespējām, saka A.Štagars.

■ **PALIELINĀTAIS GARANTĒTAIS MINIMĀLAIS IENĀKUMS IR LIELS SLOGS.** Valdība noteikusi, ka kopš gada sākuma garantētais minimālais ienākums (GMI) ir palielināts un tagad sasniedz 21 latu. Pagasta padomes priekšsēdētājs uzskata, ka tas ir kārtējais nepamatoti uzliktais slogs, jo nav izpildītas likumā «Par pašvaldībām» minētās nostādnes, ka līdz ar funkciju nodošanu pašvaldībām tām ir jāsaņem arī šo funkciju izpildei nepieciešamie līdzekļi.

Lai izpildītu GMI prasības, ko savā laikā noteica Einara Repšes valdība, pagastā bija jāatsakās pilnīgi no visiem sociālajiem pabalstiem. Vienīgais izņēmums ir pabalsti pagasta iedzīvotāju miršanas gadījumos. Aprēķini liecina, ka 2004. gadā pagastā GMI bija nepieciešams 21 ģimenei, tajā skaitā septiņas ģimenes garantēto minimālo ienākumu lūdza atkārtoti. Pašvaldībai pērn šī palīdzība izmaksāja 2153 latus. Sakarā ar to, ka no 1. janvāra GMI palielināts līdz 21 latam, pagasta budžetā šim nolūkam būs jāplāno vismaz 3000 latu.

Vārkavas novadā

■ **JAUNAJĀ GADĀ JĀMAKSĀ ĪRE.** Vārkavas novada domnieki pērnā gada pēdējā sēdē izskatīja jautājumu par maksas pakalpojumu noteikšanu pagasta iedzīvotājiem. Pieņemts lēmums, ka pašvaldības dzīvojamā fonda īrniekiem, sākot ar šo gadu, jāmaksā īres maksa. Noteikta summa – pieci santīmi par kvadrātmetru. Bez tam būs jāmaksā arī par pašvaldības dzīvojamā fonda apsaimniekošanu – septiņi santīmi par kvadrātmetru.

Kā maksas pakalpojums paredzēta arī interneta pieslēguma izmantošana novada bibliotēkās. Par vienu stundu interneta lietotājiem būs jāmaksā 50 santīmi.

■ **IZDARA IZMAIŅAS BUDŽETĀ.** Domes sēdē tika veiktas izmaiņas novada 2004. gada budžetā. Sakarā ar 2002. gadā notikušo zādzību pašvaldībā un joprojām neatgriezto summu, šis zaudējums 314 latu apmērā pārcelts uz budžeta sadaļu pie šaubīgiem un bezcerīgiem debitoru parādiem.

Izdarīti grozījumi saistībā ar Vārkavas vidusskolu. Sakarā ar skolas renovāciju šīs iestādes bilances vērtība palielināta par 33 927 latiem.

INFORMĀCIJA

Zemkopības ministrijā apbalvo skolēnu konkursa «Apceļo savu zemi» uzvarētājus

Piektdien, 7. janvārī zemkopības ministrs Mārtiņš Roze un akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» prezidents Roberts Strīpnieks apbalvoja Zemkopības ministrijas un akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» organizētā skolēnu konkursa «Apceļo savu zemi» uzvarētājus.

1.-4. klašu grupas konkursa uzvarētāji: Talsu rajona Valdgales pagasta Pūņu pamatskolas 4. klase, Liepājas rajona Virgas pagasta Virgas pamatskolas 4. klase un Tukuma rajona Pūres pagasta Pūres pamatskolas 2. klase. 5.-9. klašu grupas konkursa uzvarētāji: Preiļu rajona Turku pagasta Jaunsilavas pamatskolas 7. klase, Preiļu rajona Saunas pagasta Prie-

kuļu pamatskolas 8. klase un Valkas rajona Blomes pamatskolas 5. un 6. klase. 10.-12. klašu grupas konkursa uzvarētāji: Daugavpils rajona Vaboles vidusskolas tūrisma pulciņš.

Apbalvošanas laikā zemkopības ministrs Mārtiņš Roze un akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» prezidents Roberts Strīpnieks uzvarētājiem pasniedza Atzinības rakstus un dāvināja «Meža enciklopēdiju». Pēc svinīgās apbalvošanas uzvarētājiem bija sagādāts vēl kāds pārsteigums: ekskursija uz Brīvdabas muzeju, kur skolēni apskatīja muzeja eksponātus, kā arī piedalījās spēlēs un rotaļās ar tautas folkloras ansambli.

Jau ziņots, ka, sākot 2004./2005. mācību gadu, Zemkopības ministrija un akciju sabiedrība «Latvijas

valsts meži» katrā Latvijas vispārīgglītojošajai skolai nosūtīja dāvanu — Latvijas karti «Aicinām atpūsties Latvijas valsts mežos», kurā norādītas akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» apsaimniekotās visdažādākās atpūtas vietas dabā un interesanti kultūrvēsturiski apskates objekti.

Kartes dāvināšana skolām bija kā ierosme un ceļvedis skolēnu atpūtas pilnveidošanai un novadu izziņošanai rudens ekskursiju laikā un arī tālākā nākotnē. Līdz ar kartes dāvināšanu skolām Zemkopības ministrija un akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži» 2004. gada rudenī organizēja skolēnu konkursu «Apceļo savu zemi», aicinot klases, kas apmeklējušas kādu no kartē «Aicinām atpūsties Latvijas valsts mežos» norādītajiem objektiem, pa-

stāstīt par saviem piedzīvojumiem, izpaužot visu, ko skolēni redzējuši, ko jaunu uzzinājuši, ko iemācījušies, zīmējumu vai kādā citā radoši brīvā formā.

Pavisam «Latvijas valsts meži» saņēma 153 darbus — zīmējumus, stāstus. Fotografijas, gobelēnu un vienu spēli «Turku pupa apceļo Latviju», kurā spēļu kauliņi līdzīgi pupām, bet darbības lauks — pakalni, ezeri, pils un zirgi — atspoguļo meža takas Kurzemes pusē. Ceļotāji dzīvo mūsu rajona Turku pagastā un mācās Jaunsilavā pamatskolā 7. klasē. Tā kā šī ideja ceļot pa Latvijas mežiem ar spēles palīdzību ir ļoti interesanta, akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži» apsver iespēju tirāžēt šādu spēli.

T.Elste

Nodrošinās laika posmā no 1991. līdz 2001. gadam strādājošo darbinieku sociālās garantijas

4. janvārī Ministru kabineta (MK) sēdē apstiprināja Labklājības ministrijas (LM) izstrādātos grozījumus likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu», kas paredz uzlabot finansiālo stāvokli tiem cilvēkiem, no kuriem darba devējs, oficiāli nodarbinot, laika posmā no 1991. līdz 2001. gadam ieturēja no darbiniekiem sociālās iemaksas, bet nepārskaitīja tās valsts budžetā. Šos grozījumus vēl jāpieņem Saeimai.

«Labklājības ministrija sagatavoja nepieciešamos grozījumus likumā par valsts sociālo apdrošināšanu, lai atbalstītu cilvēkus, par kuriem darba devējs netika nomak-

sājis sociālās iemaksas, tā nepildot savu pienākumu. Līdz ar to veidojas cilvēku grupa, kura ir sociāli neaizsargāta pati pret savu gribu. Mēs vēlamies sniegt atbalstu un aizstāvēt šo cilvēku tiesības, kas ir strādājuši, bet nav saņēmuši sev pienācīgo sociālo apdrošināšanu,» saka labklājības ministre Dagnija Staķe.

Pašlaik likums Par valsts sociālo apdrošināšanu nosaka, ka līdz 2001. gada 13. martam par sociāli apdrošinātu personu var uzskatīt tikai tās personas, par kurām daba devējs faktiski ir veicis iemaksas. Bet tā kā 90-tajos gados notika daudzu uzņēmumu likvidācija, darba devēji no darbiniekiem ieturēja sociālās iemaksas, bet dažkārt tās neiemaksāja valsts

budžetā. Līdz ar to tiek ietekmēts pensijas apmērs gan pašreizējiem pensionāriem, gan arī visiem tiem, kuri vēl tikai dosies pensijā un ir strādājuši laika posmā no 1991. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 13. martam.

Atgādinām, ka pagājušā gada 14. septembrī MK apstiprināja LM Konceptu par darba ņēmēju tiesībām uz sociālās apdrošināšanas pakalpojumiem, ja darba devējs nav nomaksājis sociālās apdrošināšanas iemaksas (sociālo nodokli), kas paredz ieskaitīt personu apdrošināšanas stāžā arī darba periodus laika posmā 1991. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 13. martam, par kuriem darba devējs ir aprēķinājis, bet nav veicis obligātās sociālās iemaksas.

Sociālās garantijas tiks maksātas no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta, ievērojot pašfinansēšanas principu.

Atgādinām, ka šobrīd likumdošana nodrošina, ka darbinieks ir sociāli aizsargāts un saņem tam pienākošas pensijas un pabalstus neatkarīgi no tā, vai darba devējs ir bijis pietiekami godprātīgs un nomaksājis sociālās iemaksas. Saskaņā ar 2001. gada 14. marta Satvermes tiesas spriedumu, cilvēkiem ir tiesības uz pensijām un pabalstiem arī tad, ja darba devējs ir aprēķinājis, bet nav faktiski samaksājis sociālās iemaksas.

Labklājības ministrijas
Komunikācijas
departaments

Audz laimīgs, mazais!

Ģimenes dzemdībās 4. janvārī pasaulē nāca līvānietes Sanitas Buņatjanas dēlens. Tētim Raitim šajā ziņā jau bija pieredze, jo ģimenes dzemdībās sagaidīta tika arī meitiņas Sančitas Nikas ienākšana pasaulē. Viņas mazajam brālim dots vārds Ralfs Kristiāns. Sanitai Līvānos pieder skaistumkopšanas salons, kurā strādā arī Raitis. Tāpēc ģimene augstu vērtē vecmāmiņas Skaidrītes rūpes, kura audzina meitiņu, kamēr vecāki darbā. Tagad viņai būs otrs auklējams. Par jaundzimušo mazbērniņu laimīgi jūtas arī otrā vecmāmiņa Irma. Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

Atvainojamies Sanitai Buņatjanai un viņas ģimenei par sagādātajām neērtībām sakarā ar to, ka laikraksta iepriekšējā numurā bija neprecīzi minēts Sanitas uzvārds. Mazulītim novēlam augt lielam, stipram un laimīgam.

INFORMĀCIJA

LOK izsludina vizuālās mākslas konkursu par lūsi kā olimpiskās komandas talismanu

Latvijas Olimpiskā komiteja (LOK) izvēlējusi LŪSI kā Latvijas olimpiskās komandas talismanu turpmākajām Olimpiskajām spēlēm un izsludina lūša — olimpiska zīmējuma konkursu.

«Lūsis par talismanu izvēlēts pateicoties mūsu olimpisku Lūšu dinastijai, kurā titulētākais ir Jānis Lūsis, kā arī tādēļ, ka lūsis dzīvo Latvijas mežos, ir veikls un aktīvs gan ziemā, gan vasarā,» paudroja LOK prezidents Adons Vrubļevskis.

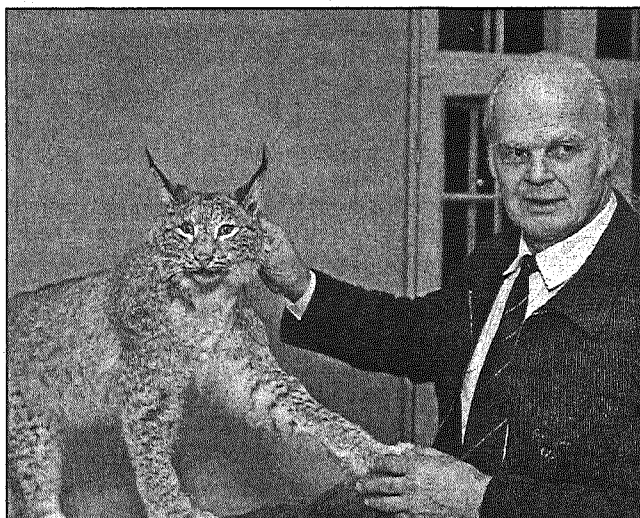
Konkursa dalībniekiem pēc iespējas interesantāk jā-

attēlo lūsi saistībā ar olimpiskajiem sporta veidiem. Darbs jāiesniedz LOK līdz 2005. gada 31. oktobrim. Papildus zīmējumiem var izgatavot arī lūša siluetus vai figūrīnas.

Labākā darba autors vai ne vairāk kā divas personas, ja uzvarēs autoru kolektīvs, balvā no LOK un SIA «EXPRESS TRAVEL» saņems ceļazīmi braucienam uz Ziemas Olimpiskajām spēlēm Turīnā 2006. gada februārī.

Konkursa nolikums atrodams LOK mājas lapā internetā: www.olimpiade.lv

Informāciju sagatavoja
I.Āķe-Vīksne,
LOK preses sekretāre

● Olimpiskais čempions šķēpmetējs Jānis Lūsis ar olimpiskās komandas talismanu.

Iedegās cerību dzirksts bērnu sirdīs

Vecā gada nogales un Jaungada sagaidīšanas svinības pagājušas. Tagad varam izvērtēt to, ko esam izdarījuši, kādi ir rezultāti.

Jau pērnā gada oktobrī vairāku sabiedrisko organizāciju – Latvijas organizācija «Glābiet bērnus», sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrs «Mūsmājas», Latvijas Sarkanā Krusta rajona nodaļas – pārstāvji pulcējāmies kopā un lēmām, kā gada nogales svētkus padarīt

priecīgākus bērniem, kuriem citkārt sabiedrības uzmanības un labestības tiek mazāk. Visi kopā meklējām sponsorus, sarunājām Ziemassvētku darbnīcu vadītājus, gādājām materiālus. Mūsu uzdevums bija radīt apstākļus, lai bērni varētu aktīvi darboties, sevi pilnveidot un sadraudzēties.

Bija paredzētas astoņas nodarbības, katru apmeklēja 12 – 20 bērni, bet noslēgumā uz sarīkojumu aicinājām arī citus – 40 bērnus no Preiļiem, 10 no Aizkalnes un 10 no Līčiem. Ģimenes saņēma ko-

pīgas dāvanas, ko bija sarūpējuši vietējie uzņēmēji, kā arī Latvijas organizācija «Glābiet bērnus». Lai svētki būtu interesanti gan bērniem, gan vecākiem, tika uzaicināti aktieri no Rīgas ar leļļu izrādī, bija arī Ziemassvētku vecītis.

Vislielākais gandarījums, sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem, ir tas, ka visi bērni, neskatoties uz tautību, bija priecīgi un draudzīgi. Šī mazuļu saprašanās radās jau Ziemassvētku darbnīcās. Īpašs prieks bija par to, ka

kopīgajos darbos piedalījās arī čigānbērni.

Preiļu novada bērniem, kuriem maz iespēju piedalīties līdzīgos pasākumos, šādas kopīgas nodarbības patīk. Ir patīkami viņu acīs redzēt iedegamies uguntiņu, prieks, ka bērni atplaukst un jūtas labi savu vienaudžu vidū.

E. Aksjonova,
Latvijas organizācijas
«Glābiet bērnus»
koordinatore
Preiļu rajonā

SPORTS

Futbolistes izcīna otro un ceturto vietu

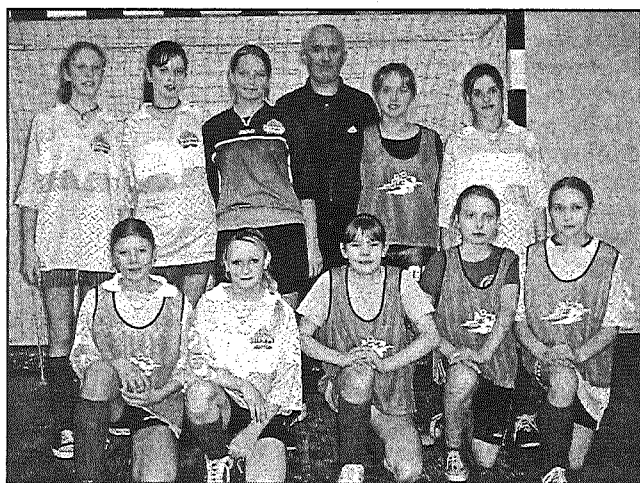
8. janvārī SK «Cerība» risinājās telpu futbola turnīri 1993. g. dz. un 1991. g. dz. meiteņu vecuma grupās. Abi turnīri bija paredzēti kā sagatavošanas posmi Latvijas jaunatnes futbola čempionātiem.

Katrā vecuma grupā sacentās četras komandas. Preiļu rajonu katrā no vecuma grupām pārstāvēja pa divām komandām.

1993. g. dz. meiteņu vecuma grupā sacentās «Cerība 1», «Cerība 2», Suntažu (Ogres rajons) un Birzgales (Ogres rajons) komandas. Jau pirmajā grupas spēlē spēkiem mērojās abas «Cerība» komandas. Ar rezultātu 6:0 pārāka bija «Cerība 1» komanda. Otrajā spēlē «Cerība 1» komanda ar rezultātu 2:0 guva virsroku par Birzgales komandu, savukārt «Cerība 2» komanda ar rezultātu 0:6 zaudēja Suntažu

komandai. Trešajā un izšķirošajā spēlēs «Cerība 1» komanda ar rezultātu 1:2 piekāpās Suntažu komandai, savukārt «Cerība 2» komanda ar rezultātu 1:6 piekāpās Birzgales komandai. Līdz ar to «Cerība 1» komanda ierindojās 2. vietā, savukārt «Cerība 2» komanda palika 4. vietā. Par uzvarētāju kļuva Suntažu komanda.

1991. g. dz. meiteņu vecuma grupā sacentās Salas/Preiļu pamatskolas komanda, Stabulnieku komanda, kā arī divas Suntažu komandas. Pirmajā grupas spēlē Salas/Preiļu pamatskolas komanda ar rezultātu 5:1 guva virsroku par Stabulnieku komandu. Otrajā spēlē Salas/Preiļu pamatskolas komanda ar rezultātu 3:1 pārspēja Suntažu otro komandu, savukārt Stabulnieku komanda ar rezultātu 0:2 piekāpās Suntažu pirmajai komandai. Trešajā un izšķirošajā spēlē Salas/Preiļu pa-

● Pirmajā rindā: Kristīne Jermakoviča, Inna Prokofjeva, Evija Šimajuna, Līga Skutele, Mārīte Luriņa. Otrajā rindā: Madara Madelāne, Sigita Vaivode, Anīta Ievra, treneris Jevģenijs Nesterovičs, Anastasija Jerofejeva, Laura Rubine.

matskolas komanda ar rezultātu 0:3 piekāpās Suntažu pirmajai komandai, savukārt Stabulnieku komanda ar rezultātu 0:6 piekāpās Suntažu otrajai komandai. Līdz ar to Salas/Preiļu pamatsko-

las komanda ierindojās 2. vietā, savukārt Stabulnieku komanda palika 4. vietā. Par uzvarētāju kļuva Suntažu pirmā komanda.

V. Ozoliņš

Aglonas pagastā

■ 2004. GADA BUDŽETU VĒRTĒ KĀ VEIKSMĪGU. 7. janvārī notikušajā pagasta padomes ārkārtas sēdē pašvaldības deputāti analizēja pagājušā gada budžeta izpildi un apstiprināja to. Esam ļoti gandarīti, jo budžeta ieņēmumi gada beigās, salīdzinot ar plānoto, ievērojami paaugstinājušies, atzīst pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe. 2004. gada sākumā pagasta budžeta ieņēmumi tika plānoti 500 402 latu apmērā, bet decembra beigās šis skaitlis bija 721 870 latu. 2005. gada janvārī pašvaldība uzsāka ar papildus līdzekļiem kasē. Pašvaldības vadītāja skaidro, ka ieņēmumi palielinājušies sakarā ar dažādu maksājumu pieaugumu, saņemtajiem komunālo maksājumu un nekustamā īpašuma nodokļa parādiem. Papildus summas saņemtas no azartspēļu nodokļa un par tehnikas (pasažieru autobusa) iznomāšanu. Diemžēl daļa pagasta iedzīvotāju savus maksājumus vēl nav nokārtojuši, nodokļu parādi joprojām ir ievērojami – aptuveni 22 tūkstoši latu.

■ MŪZIKAS SKŪLAS FILIĀLI PĀRCEĻ UZ JAUNĀM TELPĀM. Pagājušā gada nogalē pagasts saņēma Privatizācijas aģentūras dāvinājumu 11 500 latu apmērā. Par šo naudu izremontētas divas telpas Aglonas vidusskolas internāta ēkā un uz turieni tiek pārcelta mūzikas skolas filiāle. Šogad renovācijas darbi turpināsies, remonts paredzēts aktu zālē.

■ GAIDA IESTĀJAMĪES ZIEMU. Kā bija solīts jau vasarā, rudens beigās pie Aglonas vidusskolas ēkas tika izveidots hokeja laukums. Pašvaldība saviem sportistiem devusi iespēju kārtīgi izslidoties un uzlabot hokeja spēles prasmi. Laukumam izveidotas apmales, kā arī ierīkots elektriskais apgaismojums. Vienīgā problēma – laika apstākļi šoziem nav atbilstoši un jauniešiem līdz šim tā arī nav izdevies uzspēlēt hokeju, jo nav ledus.

■ VĒLAS BŪVĒT SPORTA HALLI. Pagasta padomes deputāti jau nobalsojuši par to, ka jāsarīkato tehniskais projekts sporta halles celtniecībai Aglonā. Šonedēļ pagastā gaida ierodamies projektēšanas speciālistus no Aizkraukles, kas sagatavos nepieciešamo dokumentāciju. Šim nolīkam nepieciešami 7500 latu, kas saņemti kā Privatizācijas aģentūras dāvinājums.

Pagasta padomes priekšsēdētāja skaidro, ka sporta halles celtniecība varētu izmaksāt aptuveni 300 000 latus. Tagad galvenais uzdevums ir atrast piesaistīt līdzekļus, lai projekts tiktu realizēts. Tāpēc attiecīgs projekts sagatavots un iesniegts valsts investīciju saņemšanai Zinātnes un izglītības ministrijā. Šajā ministrijā iesniegti vēl divi citi projekti – vidusskolas un pirmsskolas bērnu izglītības iestādes renovācijai.

■ PABEIGTA ATDZELZOŠANAS STACIJAS BŪVE. 18. janvārī Aglonā tiks pabeigti darbi jaunās atdzelzošanas stacijas uzstādīšanai. Pirms tam, pagājušā gada decembrī, veikta kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas renovācija, kas izmaksāja 50 000 latu, finansējums – Vides investīciju fonds. Šie darbi būs gan tikai pirmais posms, jo pavasarī plānots ūdensapgādes sistēmas uzlabošanu turpināt.

■ JAUNIE SPECIĀLISTI ATGRIEZAS MĀJĀS. Pašvaldības vadītāja ar prieku atzīst, ka dzimtajā pagastā pēc izglītības iegūšanas sāk atgriezties jaunieši. Tā no Rīgas Aglonā atgriezies un tūrisma informācijas centrā darbu uzsācis Jānis Rutka. Pašlaik diplomdarba rakstīšanu ar juristes pienākumiem pagasta padomē apvieno kādreizējā Aglonas vidusskolas audzēkne Aija Bizāne. Viņa gatavojas absolvēt Rēzeknes augstskolu.

Rušonas pagastā

■ AIZSTĀVĒS SAVAS VAJADZĪBAS KOPIĢĀJĀ NOVADA BUDŽETĀ. Piedaloties jaunizveidotā Riebiņu novada kopīgā gada budžeta veidošanā, rušonieši izvirzījuši savas prioritātes, kam nepieciešami līdzekļi. Rušonas pagasta padomes izpilddirektore Anna Zalāne stāstīja, ka pagastam noteikti vajadzīgi 30 000 latu kā pašvaldības līdzfinansējums Vides investīciju fondā iesniegtajam projektam par ūdensapgādes un kanalizācijas, kā arī attīrīšanas sistēmas rekonstrukciju Kastīrē. Līdzfinansējums no kopīgā budžeta būs vajadzīgs arī jauniem projektiem par ūdensapgādes saimniecības sakārtošanu pagasta lielākajos centros.

Rušonieši savas tiesības aizstāvēs arī uz līdzekļu piešķiršanu no budžeta Rušonas pamatskolas remontam. Skolai jānomaina jumts, jo kādreizējie lēzenā jumta projektēti nav rēķinājušies ar vietējiem dabas apstākļiem. Sniega vai lietus ūdeņi nenotek, bet ieplūst skolā un bojā telpas. Kā informēja Anna Zalāne, rušonieši cer, ka līdzekļi šī gada budžetā tiks piešķirti arī tautas namu remontam.

ZVAIGZNES UN CILVĒKA LIKTENIS

MEŽĀZIS – valdošā zīme zodiakā no 22. decembra līdz 20. janvārim

Šajā zīmē dzimušo īss raksturojums:

- * Pēc dabas — klusi, mierīgi, pacietīgi, nosvērti, lēni, tendēti uz iekšu;
- * Viņu seju klāj vienaldzības maska;
- * Attiecībās — atturīgi, vēsi;
- * Nemīl sabiedriskās aktivitātes;
- * Vispirms domā, tad — dara;
- * Nosprauz mērķi jau jaunībā, un uz to var iet visu mūžu;
- * Viņiem par visu svarīgāka šķiet materiālā labklājība un satīcīga ģimenes dzīve;
- * Ir vislielākie darba rūķi visā Zodiakā;
- * Mīlestībā nopietni un patiesi, nemēdz mainīt partnerus.

Romāns
ANDREJEVS,
mācās Rīgas
Starptautiskajā
biznesa
augstskolā:

— Par astroloģiju nekad neesmu interesējies. Neticu arī tam, ka zvaigzņu kustība debesis var kaut kā iespaidot cilvēka likteni. Manuprāt, pilnīgi viss ir atkarīgs no mums pašiem — kā rīkosimies, ko darīsim — tā arī būs. Ja tieksimies pēc zināšanām, tad arī daudz zināsim, ja vēlēsimies kaut ko sasniegt, tad arī sasniegsim. Toties, ja dzivosim tikai ar šodien un neiesim līdzīkam, tad tā arī paliksīm stāvam tai pašā vietā. Mierīgas dzīves ietītajiem gribu sacīt — nevajag visās likstās vainot tikai zvaigznes un likteni. Kādu dzīves ceļu esat izvēlējušies, tādu arī būs jāstaigā. Un te nelīdzēs ne vaimanas, ne gaužas asaras, ka kāds izrādījies veiklāks un pamanījies apiet... Vaina jāmeklē vispirms sevī. Dzīve ir nepārtraukta kustība. Tas, kurš negrib pat pirkstiņu pakustināt savā labā, arī paliek «aiz borta».

Kaut gan esmu uzaudzis materiāli nodrošinātā ģimenē, jūtu tādu kā iekšēju nepieciešamību pašam pelnīt savu naudu, pašam gādāt par sevi. Tikai tāpēc nesen peļņas nolūkos pabiju Anglijā. Ļoti patika. Domāju, ka braukšu vēlreiz.

Dzīvē palaujos tikai uz sevi. Vēlos būt pats savas laimes kalējs. Ko nodomāju, to arī daru. Neviens nav pa spēkam man iestāstīt pretējo. Šajā ziņā, no tiesas, esmu īsts Mežāzis. Man vienmēr acu priekšā stāv kāds mērķis, un es zinu, ka to agrāk vai vēlāk sasniegšu. Galarezultātu varu pacietīgi gaidīt gadiem, visu dzīvi... Apdomīgums, nestei-

dzīga rīcība — manas galvenās rakstura īpašības.

Kopumā ņemot, jāsaka, ka esmu diezgan sabiedrīks. Netiecos pēc vientuļības, no cilvēkiem nevaicos. Labprāt draudzējos. Taču īsts draugs man ir tikai viens, pārējos uzskatu par paziņām. Ir tāds ļoti labs teiciens, ka draugus iepazīst nelaimē. Arī man par to ne reizi vien nācies pārliecināties.

Mīlestībā meklēju dziļas un patiesas jūtas. Arī pats cenšos pretī dot to pašu. Ja viņš, ļoti pārdzīvoju. Kā izvēlos meiteni? Jāatzīst, ka tas man ir diezgan smags uzdevums. Esmu pārāk prasīgs. Man ir visai augsti vērtēšanas kritēriji. Vispirms viņai jābūt simpātiskai no ārēnes. Tikai tad, kad iepazīstos tuvāk, gribu ieraudzīt arī viņas iekšējās vērtības. Manai meitenei jābūt izglīotai, gudrai un uzticīgai. Es viņa vispirms cenšos saskatīt labu sievu, māti un saimnieci. Viņai obligāti jābūt tādai, uz kuru varētu paļauties. Nemīlu un neatzīstu mokošas attiecības, kad viens ir «iespundēts krātiņā» un par katru cenu cenšas no tā izsprukt ārā, bet otrs gatavs uz visu, lai tikai viņu aizturētu... Nekad un neko neuzspiežu — palīk pie manis vai iet prom — vienmēr atstāju meitenes ziņā. Var gadīties, ka man sāpēs, var gadīties, ka ļoti cietīšu, taču nekad necīnīšos par mīlestību.

Pāridarījumus varu ilgi paciest. Mēģinu būt cēlsirdīgs — piedodu. Taču, ja attiecības kļūst pārāk neciešamas, mani neviens vairs nevarēs ne apturēt, ne pierunāt. Un būs pilnīgi vienai, kas notiks tālāk... Sev esmu pats bargākais soģis, un citu domas manu rīcību tikpat kā nevar iespaidot. Kāda ir mana īstā seja? Reizēm varu būt ļoti nopietns un skarbs, reizēm — pavisam jautrs.

Te, ne no šā, ne no tā, uznāk sliktas garastāvoklis. Īsts Mežāzis — ne tur ko pielikt, ne — atņemt...

Irēna STAŠULE,
strādā «Preses
apvienībā»:

— Gribas ticēt, ka zvaigznes spēcīgi ietekmē cilvēka likteni. Viegli dzīvot, apzīnoties, ka kāds domā par tevi, seko katram tavam solim un vada tavu dzīvi, ka ir uz ko paļauties, kam uzticēties vai lūgt padomu, palīdzību. Taču nevaru saprast vienu, kāpēc vienmēr veicas tikai tiem veiklajiem, apsviedīgajiem, arī ne pārāk godīgajiem. Tāpat tur AUGŠĀ godīga rīcība ne pārāk augsti kotējas, ja ne vienmēr tiek pamanīta un atalgota. Kamēr viens, darot «melnus darbus», dzīvo laimīgs, otrs savā godbijībā raujas vaiga sviedros un izteik ar laimes druskām, kas pamestas no cita bagātīgi klātā galdā. Piekritu tam, ka galu galā visi saņem pēc nopelniem. Taču reizēm šo atmaksu nākas pārāk ilgi gaidīt...

Lūk, tādas un līdzīgas domas man pēdējā laikā neliek mieru. Tāpēc lasu un lasu, visu, kas interesants gadās pa rokai. Meklēju atbildes uz daudziem jo daudziem jautājumiem. Gribu saprast, kāpēc viss notiek tā un ne citādi?

Pēdējā laikā ļoti ciešu, ka pietrūkst izglītības. Nemācījos tālāk tikai tāpēc, ka baidījos no augstiem amatiem, baidījos izcelties. Likās, ka tā dzīvot ir mierīgāk, vieglāk, bet darbs vienai būs. Ģimene vienmēr bija pirmajā vietā, tāpēc savas personīgās velmes un intereses atliku uz vēlāku laiku. Nu attapos, bet ir par vēlu... Tie, kas domāja tikai par sevi, tālu aizgāja. Es «estīgu» jaunībā... Tagad mācītos un mācītos. Taču laiku nepagriezīsi atpakaļ. Šī doma mani patlaban arī visvairāk nomāc. Darba ir tik daudz, ka līdz nopietnai depresijai tomēr nenonāku. Vadoties no savas rūgtās pieredzes, dēliem ik brīdī atkarītoju, ka jāmacās un jāmacās, jo var pienākt tāds brīdis, kad nāksies nožēlot, ka nebūs izdarījuši to, ko vajadzēja kādreiz izdarīt.

Vai esmu apmierināta, ka esmu piedzīvojuši Mežāža zīmē? Ja godīgi,

tad — nē. Vēlētos būt enerģiskāka, drosmīgāka, dedzīgāka... Esmu pārāk pareiza — vienas pozitīvās īpašības, taču gribētos savā raksturā saskatīt arī kaut ko negatīvu. Ar tādu attieksmi pret darbu, dzīvi nekur tālu nevar tikt. Vienmēr esmu bijusi pārāk apdomīga, baidījusies riskēt. Bet kurš neriskē, tas arī nevinē...

Brīdī pa brīdīm milu gremdēties pārdomās. Lai viss atkal ielietu slīdēs, man pietiek ar dažām stundām vientuļības. Tad atkal vēlos aktīvi darboties, iziet sabiedrībā, tikties ar paziņām un draugiem. Kādreiz jaunībā dejuju deju kolektīvā. Arī pašlaik to labprāt darītu. Taču vairs nav pierunājams, jo dejojšana viņam nepatīk. Pieturos pie sabiedriskās domas, — neizskatītos labi meklēt sev citu deju partneri.

Naudas lietas esmu taupīga. Nepratu dzīvot uz citu rēķina, bez sārta kabatā... Man vienmēr ir kas atlikts arī rītdienai. Beidzot sāku domāt, ka pienācis laiks arī atpūsties. Tikai jautājums, kā to izdarīt? Nevaru nestrādāt. Man, kā jau tipiskai Mežāža zīmei pienākas, ļoti patīk zemes darbi. Esmu ar mieru audzēt vienai ko, ja tikai tas būtu manu roku radīts. Visvairāk gribētu savu māju pilsētā. Ziemassvētku veciņu varētu uzdāvināt...

Tāpat nevaru iedomāties savu dzīvi bez ģimenes. Tikai tajā saskatu savu laimi. Bērni gan saka, ka nevar pāspert pat soli bez mammas ziņas. Pārāk stingra un barga. Visur man jāielien, visu jāredz...

Jānis LAZDĀNS,
strādā Rīgā
celtniecības
firmā:

— Esmu no tiem cilvēkiem, kuriem piemīt spēcīga intuīcija. Taču gadās, ka arī es kļūdos vai nepareizi rīkojos. Tādos brīžos vienmēr dziļi aizdomājos un no kļūdām mācos. Zinu, ka otrreiz ar mani tā vairs nekad nenotiks. No malas raugoties, droši vien, izskatos bezkaislīgs, pārāk mierīgs, bez impulsīvām emociju izpausmēm, taču tas ir tikai ārējais veidols. Mežāzis nemēdz parādīt savu iekšējo pasauli. Bet, kas tur darās, zina tikai viņš pats. Materiālā puse man ir ļoti svarīga.

Naudai manā dzīvē ir diezgan liela nozīme. Uzskatu, ka vīrietim ģimenē jābūt galvenajam naudas pelnītājam. Tāpat viņa pienākums ir uzturēt sievu un bērnus. Nedzīvoju ar šodien, manas domas vienmēr maldās nākotnē. Klusi, nemanāmi, taču vienmēr rīkojos. Pirms kaut ko uzsākt, visu kārtīgi pārdomāju, izplānoju. Man nav raksturīga pārsteidzīga rīcība, tikai pēc lielas vilcināšanās pieņemu galīgo lēmumu.

Neesmu no vientuļības cienītājiem, man nepieciešamas sabiedriskās aktivitātes. Reizēm pat ļoti patīk jautras kompānijas, pazīstamu, tuvu cilvēku klātbūtne. Vislabāk jūtos, kad visapkārt jautrība, troksnis, kņada... Ja svinēt, tad svinēt tā, lai būtu ko atcerēties. Visvisādas tur dzertuves un krogus apeju ar likumu, nemēdzu tur uzturēties. Nepievelk arī spēļu automāti un kāršu spēles. Parasti neriskēju, jo zinu, ka nauda tik viegli vis nenāk...

Kas attiecas uz mīlestību, tad gribu sacīt — kas gan tas ir par vīrieti, kuram nepatīk sievietes? Kad biju jaunāks, pat ļoti vilināja slaidās kājiņas. Tagad sievietes klātbūtne uzņemu daudz mierīgāk. Par neielaižos tuvākās attiecībās. Viss izbeidzas tikai ar paskatīšanos vai dažādu vārdu pārmišanu. Tāpēc uzskatu, ka ģimenes dzīvē man v uzticēties. Ja apprecējos, tad — uz visiem laikiem.

Zemes darbi mani pārāk nevilina. Vislabprātāk strādāju celtniecībā. Taču jāatzīst, ka mans darbs tomēr ir saistīts ar to pašu zemi — māliem, smilti un granti. Arī strādājot roku darbu, bez smadzenēm un saprašanas neiztikt.

Vajās brīžos milu nodarboties ar sportu. Kādreiz piedalījies sacensībās svarcelšanā un slēpošanā. Ar gadiem esmu kļuvis azartisks spēlētājs un makšķernieks. Sevišķi tas raksturīgi pavasarim — kā no Rīgas mājās, tā dodos makšķerēt. Un nav svarīgi — ķeras zivis vai nē. Mana vislabākā atpūta ir pie ezera ar makšķeri rokās...

Kāda ir mana, kā Mežāža, laim. Pirmkārt, visam dzīvē jābūt daudz maz kārtībā. Taču vislabāk jūtos tikai tad, kad ir gan veselība kaulos, gan pilns maciņš kabatā...

M. Jaudzemas teksts
un foto

Stabulnieku mežniecībā par četriem plēsoņām mazāk

Aizvadītā gada nogalē neparasti veiksmīgas medības risinājās Stabulnieku mežniecībā (mežzinis E. Slūka), kur vienā mežu masīvā tika nošauti ČETRI vilki.

28. decembra rītā vietējā medību kolektīva «Duplets» grupa vadītāja Vitālija Slūkas vadībā devās uz mežacūku medībām ar domu Jaungada svētku galdam sagādāt kādu meža velti mežacūkas šķiņķa vai sautētu ribiņu veidā. Naktī bija uzsnidzis sveigs sniegs, bet no rīta jau bija atkusnis. Divi mūsu mednieki devās lenkt un meklēt mežacūku pēdas.

Aplencot vienu meža kvartālu, abi mednieki pamanīja svaigas vilku pēdas. Varēja noprast, ka vilki te gājuši rīta pusē. Sākumā dzīvnieku skaitu nevarēja noteikt, jo tie bija virzījušies vienā rindā, liekot ķepas precīzi viens otra pēdās. Kā zināms, tā ir viena no vilku viltībām, ar ko viņi maldina nepieredzējušus medniekus. Sekojot pa pēdām, abi lencēji, izgājuši uz laukuma meža ielokā, konstatēja, ka barā ir seši plēšēji. Lau-

ku vidū tie bija sadalījušies — četri aizgājuši atsevišķi, bet divi turpinājuši iet viens otra pēdās.

Bara pēdas veda meža masīvā, kas bija viegli aplencams. Par atklātajiem vilkiem tika ziņots medību vadītājam, kurš izlēma pārtraukt mežacūku medības un visu uzmanību koncentrēt uz vilkiem. Zinot šo dzīvnieku viltību, mednieki saprata, ka sešu vīru veiksmīgām vilku medībām ir krietni par maz, tāpēc palīgos tika aicināti arī mednieki no tuvākajiem kolektīviem.

Apmēram pēc stundas atbrauca mednieki no Varakļāniem, Dekšārēm un Viļāniem. Kopā sapulcējās 35 mednieki. Medību vadītājs Vitālijs Slūka ātri un precīzi aizpildīja nepieciešamos dokumentus, veica instruktažas, kā arī deva norādījumus šāvējiem un dzinējiem.

Tika izlemts, ka dzinēji pirms dzīšanas uzsāksanas (nevis dzīšanas laikā) drīkst raidīt gaisā dažus šāvienus. Šis lēmums bija ļoti pareizs, jo pēc šāvieniem vilku bars, acimredzot panikā un bailēs, sadalījās, un vilki mūka katrs uz sa-

● Mednieku kolektīva «Duplets» vīri, kā arī mednieki no Dekšārēm un Varakļāniem ar vērtīgajām trofejām — četriem vilkiem. Foto: A. Kravališ

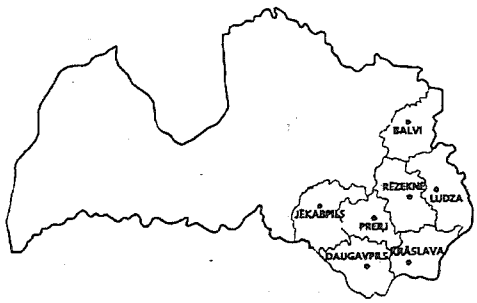
vu pusi. Neilgi pēc dzīšanas uzsāksanas atskanēja pirmie šāvienī. Uz pelēcēm šāva vairāki mednieki, jo kopumā atskanēja 18 šāvienī. Kad mednieki sapulcējās kopā, tika noskaidrots, ka nometīti četri vilki. Viens no šiem vilkiem lielā ātrumā milzīgiem lēcieniem aizjoņoja pāri laukam.

Tam nopakā tika raidīti pieci šāvienī, bet neveiksmīgi, lai gan varēja redzēt nelielas asiņu pēdas. Pēc pāris dienām šī vilka pēdas tika manītas blakus esošajā meža kvartālā. Pēc visa spriežot, tas bija jauns vilks, kas meklēja savu jau neesošo baru. Sesto plēsoņu, droši vien, vecāko un viltīgāko,

neviens tā arī nemanīja. Veiksmīgie šāvēji šajās medībās bija O. Justs un G. Naglis no Dekšārēm, I. Balodis un J. Čiževskis no Varakļāniem. Sekmīgās medības tika iemūžinātas fotoattēlos. Notika arī pirotehnikas salūts, sveicot jauno 2005. gadu.

P. Tretjuks

KAIMIŅU RAJONOS

Arī šogad dāvinās maizi

2005. gadu uzņēmums «Hanzas maiznīcas» iesācis ar ceļu darbu, nolemjot turpināt labdarības misiju – arī šogad, tāpat kā pagājušajā gadā, piegādāt maizi pilsētas sociālajām iestādēm – nakts patversmei, pensionātam, bērnu patversmei, kā arī pilsētas trūcīgajiem iedzīvotājiem. Rēzeknes domes sociālās aprūpes pārvaldes un uzņēmuma «Hanzas maiznīcas» Latgales filiāles vadītāji jau parakstījuši sadarbības līgumu.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Viens no radioamatieru mafijas

Iebraucot Viļakā no Balviem, ielas labajā pusē daudzi ir pamanījuši personīgo māju ar milzīgu antenu. Cilvēki prāto, kādam nolūkam šī antena uzstādīta. Katram ir skaidrs, ka tā nav vienkārša radio vai televīzijas signāla uztveršanas ierīce. Par šo antenu tuvāk pastāstīja īpašnieks Ziedonis Knope.

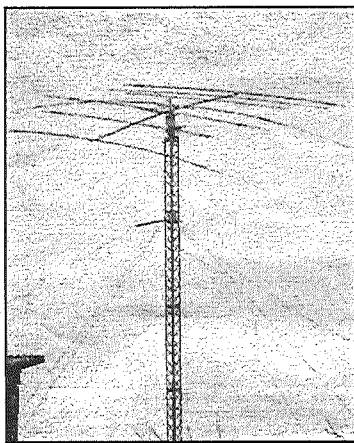
Neparasts hobijs

Ziedonis saka, ka vienā avīzes lappusē viņa vaļasprieka nianse nesagatavotam lasītājam nevar iestīt. Tomēr gribas zināt, kas ir šis hobijs – radio amatierisms, kurš neliek mieru vismaz 425 cilvēkiem Latvijā un simtiem tūkšņiem visā pasaulē. Tuvākā radio amatieru stacija ir Liepājā. Ja cilvēki to azartiski dara, tātad, tas ir to vērts. Ziedonis pastāstīja, ka radioamatierismam ir vairāki novirzieni. Viņa darbības sfēra ir radio sakaru dibināšana īsviļņu diapazonā un piedalīšanās radio amatieru sacensībās. Reāli ikdienā tā ir ilgu stundu sēdēšana pie visai sarežģītas aparatūras ar mērķi nodibināt radio sakarus ar pēc iespējas vairākām valstīm. Par to, ka kādā tālā zemē kāds cits radio amatieris ir uztvēris Ziedoņa raidīto signālu, viņš saņem īpašu vēstījumu. Tāpat arī Ziedonis ziņo par no citurienes saņemtajiem radio signāliem. Ziedonim izdevies nodibināt sakarus ar 325 valstīm

un teritorijām. Sazināšanas pārsvārā notiek angļu valodā. Kādam šāds brīvā laika pavadīšanas veids var šķist dīvains, bet Ziedonis stāsta, ka tā ir viena liela viņa dzīves daļa. «Viļakā man ir sacensību stacija, no kuras strādāju radio amatieru sacensībās. Balvos strādāju ikdienā,» viņš stāsta.

Ir labi rezultāti

Ziedonis ar radio amatierismu «saslimis» jau 1967. gadā. Un ar to nepārtraukti nodarbojas līdz šim brīdim. Vaicāts par to, kas mudina darboties šajā ļoti savdabīgajā nozarē, Ziedonis saka, ka tā ir iespēja sajuxt to, ka pasaule ir reizē ļoti plaša un tomēr aizsniiedzama. Aparatūru, ar kuru sazinās radioamatieri, padomju gados konstruēja paši. Tāpēc šī vaļasprieka piekopēju vidū ir daudz cilvēku, kas saistīti ar radio konstruēšanu, sakaru tehnoloģijām. Pēdējos gados tehniku var arī nopirkt. Tagad galvenais radio amatieru sacensībās nav smalka tehnika, bet spēja sacensību laikā noteiktā laika posmā nodibināt pēc iespējas vairāk kontaktu. Jāsakrāj pēc iespējas vairāk ieskaites punktu. Pasaules reitingā Ziedonis ieņem visai augstas vietas. «Man pasaules līmeņa sacensībās ir bijusi trešā un piektā vieta. Pagājušajā gadā vienās sacensībās ieguvu pirmo vietu Eiropā. Balvas šajās sacensībās nav materiālas. Tie ir diplomu un goda «dēļi». Šis ir hobijs vistīrākajā šī jēdziena izpratnē. Te nekādus materiālus labumus nevar iegūt. Izdevumi ir,

bet ienākumu nav. Toties ir azarts,» skaidro Ziedonis. **Interesanti, bet grūti** Radio amatierisms paņem diezgan daudz laika. It īpaši starptautiskās sacensības, kas ilgst 48 stundas. Tās parasti iesākas naktī no piektdienas uz sestdienu un beidzas naktī no svētdienas uz pirmadienu. Tas ir nopietni, bet ģimene pie tā pa šiem gadiem ir pieradusi. Tā vismaz apgalvo Ziedonis. Viņa dzīvesbiedre Ingrīda tam piekrīt, tomēr saka: «Esmu sapra-

li un latgaliešiem nodaļā «Pabērna lomā».

Interesanti, bet grūti

Radio amatierisms paņem diezgan daudz laika. It īpaši starptautiskās sacensības, kas ilgst 48 stundas. Tās parasti iesākas naktī no piektdienas uz sestdienu un beidzas naktī no svētdienas uz pirmadienu. Tas ir nopietni, bet ģimene pie tā pa šiem gadiem ir pieradusi. Tā vismaz apgalvo Ziedonis. Viņa dzīvesbiedre Ingrīda tam piekrīt, tomēr saka: «Esmu sapra-

tusi, ka šajā lietā neko nevar mainīt, jo radio amatierisms ir Ziedoņa dzīvesveids. Ar to viņš ir aizrāvis kopš pusaudža gadiem. Katru brīvo brīdi viņš pavada pie saviem aparātiem. Tas ir laiks, kurā pietrūkst ģimenei. Bet ar to ir jāsamierinās. Šis hobijs nenoliedzami paplašina redzesloku. Ziedonis stundām ilgi var stāstīt par dažādiem jaunumiem, viņš lieliski orientējas pasaules ģeogrāfijā, ar sajūsmu rāda saņemtas kartiņas no dažādām pasaules valstīm. Pašam tas ir interesenti, apkārtējiem atliek to respektēt.»

Kā liela ģimene

Radio amatieri savu «kompāniju» dažkārt sauc par «mafiju». Vārds «mafija» tulkojumā no itāļu valodas nozīmē ģimene. Un patiešām šī vaļasprieka piekritēji jūtas kā viena liela starptautiska ģimene. «Nesen šeit ciemojās radio amatieris no Liebrītnijas Džerseju salām. Viņa sieva ir no Latvijas. Viņam sarīkojām īsti latvisku uzņemšanu ar pirtiņu un saviesīgu pasēdēšanu. Uz tikšanos atbrauca krietns pulciņš tādu pašu dīvaiņu kā es,» stāsta Ziedonis. Viņš domā, ka radio amatieriem visā pasaulē ir kaut kas kopējs – šī nodarbe cilvēku disciplinē un ļauj iegūt ļoti daudz draugu visā pasaulē. Zināmā mērā tas cilvēkus padara raksturā līdzīgus. Radioamatieri savā starpā regulāri uztur kontaktus un, pēc Ziedoņa vārdiem, uztur rūpes viens par otru. Piemēram, Gulbenes rajona radio amatierim pēdējos gados ra-

dušās nopietnas veselības problēmas. Radio amatieru līga viņam sarūpējusi papildinājumu aparatūrai, lai varētu veiksmīgi sazināties. Arī Ziedonim Viļakas mājās uzstādīto antenu sistēmu izgādājis domu biedrs no Sietlas Amerikas Savienotajās Valstīs.

Radio amatieris Ziedonis Knope saka, ka labprāt redzētu savu domu biedru lokā jaunas sejas: «Arī mūsu lokā vajadzīga jaunas asinis. Tas nekas, ka ir internets un globālie telefonu sakari. No tā mūsu pulks nemazinās. Un, ja kāds jauns cilvēks gribētu pievērsties šim hobijsam, es viņam ar prieku dotu padomu.»

Nosaukumā 28 vārdi

Balvu rajona padome mainījusi nosaukumu un sastāvu divām komisijām. Vienai no tām nu ir ļoti garš un sarežģīts nosaukums, kas sastāv no 28 vārdiem. Līdzšinējā Pasażieru regulāro komercpārvadājumu maršrutu atklāšanas, grozīšanas, slēgšanas, atļauju izsniegšanas kārtības un licenču izsniegšanas pasażieru pārvadājumiem vieglajos taksometros komisija turpmāk sauksies Balvu rajona pasażieru regulāro autopārvadājumu iekšzemes maršrutu atklāšanas, grozīšanas, slēgšanas un atļauju izsniegšanas kārtības un licenču un licenču kartiņu izsniegšanas pasażieru pārvadājumiem ar autobusiem un vieglajiem taksometriem komisija.

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Iznākusi grāmata «Ludzas zeme»

Iznākusi 376 lappuses bieža Viktora Trojanovska grāmata «Ludzas zeme», tā ietver sevī koncentrētu un daudzpusīgu informāciju par Ludzas rajonu no senvēstures līdz mūsdienām.

Fakts pie fakta ilga darba rezultātā krājies un krājies, izpētīti arhīva materiāli, izmantotās literatūras sarakstā ir ap 140 darbi.

Grāmatas pirmajās nodaļās dots rajona teritorijas, dabas raksturojums, ieskats vēsturē. Fiksēta arī pašreizējā situācija, piemēram, zemes īpašumu sadalījums, kas apliecina, ka lielāko platību īpašnieki ir citu rajonu iedzīvotāji.

Interesanti izlasīt notikumu hronoloģiju, kas sākas ar 1173. gadu. Jo tuvāk mūsdienām, jo notikumu uzskaitē bagātāka. Lasītājiem interesanti lasīt par to, kā mainījusies attieksme pret Latga-

li un latgaliešiem nodaļā «Pabērna lomā».

Sniega karaliene aizved uz Dāniju

Mazā Ilga Zalāne no Mērdzenes sagādājusi prieku sev un ģimenei. Viņas zīmējums konkursā «Mana mīļākā Andersena pasaka» atzīts par labāko, bet balva – ceļojums uz Dāniju četrām personām.

Konkursam bija iesūtīti 3509 darbi, tik milzīgā konkurencē Pu-

dinas pamatskolas skolnieces Ilgas Zalānes darbu Latvijā slavenu mākslinieku žūrija atzina par labāko. Meitene zīmēja Sniega karalienei – šo pasaku viņa zina vislabāk, un par Sniega karalieni saka, ka tā nebūt nav ļauna, bet ļoti vientuļa un skumja.

Pudinavieši konkursam aizsūtīja 15 zīmējumus, un katrā bija kas īpašs. Kad darbiņš tapa, Ilga mammai visai bezcerīgi prognozēja: — Es jau daudzreiz esmu piedalījies

konkursos, bet manu zīmējumu nekad neizvēlās. Mammai uz to bija sava atbilde: — Nedomā par uzvaru, vienkārši zīmē no sirds.

Ceļojuma laiku uz Dāniju ģimene var izvēlēties, droši vien tā būs vasara. Tas jāaskaņo arī ar pagasta kultūras notikumu kalendāru, jo Zalāni ir ļoti sabiedriski un aktīvi cilvēki. Vienam no ģimenes gan nāksies palikt mājās, jo Zalāniem aug trīs bērni.

Ludzas Zeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Neļāva justies vientuļiem

31. decembra rītā notika negadījums, kurā, avarējot uzņēmuma «Ecolines» divstāvu pasażieru autobusam, gāja bojā deviņi, bet dažādus miesas bojājumus guva vairāki desmiti cilvēku. Daudzi cietušie tika ievietoti Jēkabpils rajona slimnīcā, kur viņiem nācās sagaidīt Jauno gadu. Turklāt cilvēkiem bija jāizjūt ne tikai fiziskas sāpes, bet arī emocionāls pārdzīvojums. Pasażieri bija iera-

dušies no Maskavas un Jaroslavas, tāpēc šeit viņiem nebija neviena pazīstama cilvēka. Par laimi, atradās atsaucīgi jēkabpilieši, kuri, neraugoties uz pirmssvētku rūpēm, centās cietušajiem palīdzēt un radīt viņiem svētku sajūtu.

— Tiklīdz uzzināju par avāriju, uzreiz radās doma, ka jāapciemo cilvēki, kurus piemeklējusi nelaieme, turklāt svešā valstī. Zvanījām uz slimnīcu un vaicājām, vai drīkstam ko darīt. Todien slimnīcā atradās 13 autobusa pasażieri. Pirms došanās uz slimnīcu mēs ar

vīru iegādājāmies dažādus našķus, — pastāstīja krievu biedrības «Rodnik» priekšsēdētāja Natalja Čehova. — Kad ieradāmies slimnīcā, cilvēki sākumā nesaprata, kas mēs esam. Viņi bija nokļuvuši svešā valstī, turklāt, kā zināms, par Latvijas un Krievijas attiecībām bieži vien ir dzirdētas ne tās labākās atsauksmes. Pirmās ar mums sāka runāt sievietes. Viņas lūdza atvest nepieciešamākos higiēnas piederumus. Tā kā bija svētki, nopirkām arī augļus un divas tortes.

Cilvēki bija patīkami pārsteigti par jēkabpiliešu viesmīlību un izteica apmierinātību arī par medicīnas personāla darbu. Cietušajiem visas personīgās mantas atradās policijā, bet drēbes, kas avārijas laikā bija mugurā, bija nosmērētas ar asinīm un dubļiem. Mēs ar paziņām aizvedām tās mājās izmazgāt, savukārt sabojāto apģērbu vietā savācām lietotas, bet tīras drēbes.

Slimnīcā esošie lūdza atvest somās palikušos mobilos telefonus, lai varētu sazināties ar tuvinie-

kiem. Daudzi uztraucās par to, ka viņu vizām beigsies derīguma termiņš, taču mēs mierinājām, ka vēstniecībā visu nokārtos, — teica N.Čehova. — Cilvēki bija neizsakāmi priecīgi, ka pilsētā, kur viņus neviens nepazīst, par viņiem tā rūpējas. Tē viņi jūta gādību un cilvēcisku siltumu. Palīdzēt šķita pašsaprotami. Un es ticu, ka šie cilvēki, kuri Jauno gadu bija spiesti sagaidīt slimnīcas gultās, par Latviju aizveda līdzīti tikai jaukas atmiņas.

«Brīvā Daugava»

Veiktas izmaiņas tiesu izpildītāju amata atlīdzības sistēmā

No 2005. gada 1. janvāra spēkā stājušies Ministru kabineta «Noteikumi par zvērīnātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm», kas paredz izmaiņas un juridiskus precizējumus zvērīnātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības sistēmā.

Tiesu izpildītāju amata atlīdzība saskaņā ar jaunajiem noteikumiem tiek palielināta atbilstoši inflācijai. Saskaņojot ar Centrālās statistikas pārvaldes publicētajiem datiem par patēriņa cenu indeksa izmaiņām laika periodā no 2003. gada 10. janvāra, tiesu izpildītāju atlīdzības taksēs par katru amata darbību palielinātas attiecīgi no Ls 3,50 uz 3,90, no Ls 17,50 uz 19,40, no Ls 31,50 uz 34,90, kā arī no Ls 63,00 uz 69,76.

Jaunajos noteikumos veiktas arī citas izmaiņas tiesu izpildītāju atlīdzībā, samazinot amata atlīdzības taksēs gadījumā, ja tiesu izpildītājs veic piedziņu vai izpilda prasību par nelielu summu. Noteikts, ka izpildu lietās par piedziņu vai prasības nodrošināšanu līdz 100 latu apmēram norādītajam amata atlīdzības taksēm piemērojams koeficients 0,75. Šāds tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēs samazinājums saistīts ar tiesu izpildītāju palīgu pilnvaru palielināšanu ar likuma «Grozījumi

Tiesu izpildītāju likumā» 2004. gada 2. septembrī spēkā stāšanās.

Noteikumos noteikts arī, ka tiesu izpildītājam ir tiesības piemērot koeficientu taksei 0,5 attiecībā uz personām, ja tās atzītas par trūcīgām normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

Noteikumos precizēts tiesu izpildītāju amata atlīdzības «takse procentos» regulējums. Tiesu izpildītāja amata atlīdzības «takse procentos» tiks diferencēta atkarībā no tā, vai parādnieks ir izpildījis spriedumu Civilprocesa likuma 555. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, vai pēc tā. Līdz šim takse procentos no atgūtās summas tika aprēķināta no faktiskās summas, kas iegūta, tiesu izpildītājam veicot izpildu darbības, tai skaitā no pēc izsoles vai pārdošanas komisijā pārņemtās mantas vērtības.

Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem, ja parādnieks nokārtos savas saistības Civilprocesa likuma 555. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, iemaksājot tiesu izpildītāja depozīta kontā visu parāda summu un radušos sprieduma izpildes izdevumus, taksei procentos no atgūtās summas piemēros koeficientu 0,3. Savukārt, ja parādnieks savas saistības neizpilda Civilprocesa likuma 555. panta pirmajā daļā noteiktajā ter-

miņā, viņa pienākums ir segt tiesu izpildītāja taksi procentos pilnā apmērā.

Jaunajos noteikumos precizēts arī tiesu izpildītāja amata atlīdzības maksātājs par atsevišķām amata darbībām, ja tās veiktas pēc ieinteresētās personas lūguma, piemēram, par faktu fiksēšanu, publisko izsoļu rīkošanu, tiesas pavēstu un citu dokumentu piegādāšanu maksā šo darbību pieprasītājs.

Līdz ar šo noteikumu stāšanos spēkā, spēku zaudējusi tieslietu ministra 2003. gada 13. janvāra instrukcija Nr.1-2/2 «Zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēs», kas līdz šim regulēja tiesu izpildītāju amata atlīdzību.

Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 79. pantu tiesu izpildītājam ir tiesības saņemt atlīdzību par katru amata darbību, un atlīdzību par katru amata darbību nosaka atbilstoši fiksētai amata atlīdzības taksei. Savukārt taksi procentos, atbilstoši Tiesu izpildītāju likumam, tiesu izpildītājs saņem neatkarīgi no faktiski veiktajiem amata pienākumiem, tā tiek aprēķināta procentuāli no piedzītās summas.

I.Saleniece,
Tieslietu ministrijas
Sabiedrisko attiecību
nodaļas vadītāja

DER ZINĀT

Tavas tiesības administratīvajā procesā

Kādā gadījumā administratīvie akti var būt apstrīdami vai spēkā neesoši?

Administratīvais akts ir spēkā neesošs, ja:

- ✓ objektīvi nav saprotams, kas to ir izdevis;
- ✓ to ir izdevusi iestāde, kuras kompetencē neietilpst šāda akta izdošana;
- ✓ administratīvajam aktam nav piemēroto tiesību normu uzskaitījums;
- ✓ tas pieprasa no adresāta kādu nelikumīgu vai objektīvi neiespējamu rīcību.

Saņemot administratīvo aktu ar šādām pazīmēm (vai vienu no tām), adresātam ir nekavējoties par to jāinformē iestāde un nav jāsāk izpildīt ar šo aktu uzliktos pienākumus. Iestāde izvērtē administratīvā akta spēkā esamību un septiņu dienu laikā par to informē adresātu, attiecīgi pagarinot likumā noteikto administratīvā akta apstrīdēšanas termiņu.

Administratīvais akts ir spēkā, bet to var apstrīdēt, ja:

✓ no tā nevar nepārprotami izsecināt adresātam uzlikto tiesisko pienākumu vai tiesības;

✓ administratīvajā procesā nav ievērots Administratīvā procesa likums vai citas tiesību normas, kuras nosaka attiecīgā administratīvā akta izdošanu;

✓ tas pēc sava satura ir pret-runā ar tiesību normām.

Kā apstrīdēt administratīvo aktu?

Ja administratīvais akts neatbilst likuma prasībām, nav skaidrs vai ir prettiesisks, privātpersona var apstrīdēt administratīvo aktu augstākā iestādē. Apstrīdēt var ne tikai pats adresāts, bet arī trešā persona.

Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ja administratīvajā aktā nav norādes, kad un kur to var apstrīdēt, tad to var darīt gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Persona iesniegumā norāda:

- ✓ kuru administratīvo aktu apstrīd;
- ✓ kādā apjomā administratīvo

aktu apstrīd (visu administratīvo aktu vai tikai kādu tā daļu, kura neatbilst likuma prasībām, nav skaidra vai ir prettiesiska);

✓ lūgumu (piemēram, atcelt administratīvo aktu, atcelt daļu no šī akta, izdot satura ziņā citu administratīvo aktu);

✓ var norādīt arī administratīvā akta apstrīdēšanas motīvus, kā arī vienlaicīgi ar apstrīdēšanu prasīt atlīdzinājumu.

Lai apstrīdētu administratīvo aktu, personai ir jāiesniedz iesniegums, kas adresēts augstākai iestādei. Iesniegums ir jāiesniedz iestādei, kas izdevusi administratīvo aktu.

Ja nav iestādes, kurā administratīvo aktu apstrīdēt vai tas ir Ministru kabinets, administratīvo aktu var pārsūdzēt tiesā. Lēmums par apstrīdēto administratīvo aktu nedrīkst būt adresāta interesēm nelabvēlīgāks nekā apstrīdētais administratīvais akts.

Izmantots LR Tieslietu ministrijas buklets «Tavas tiesības administratīvajā procesā»

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 3. līdz 10. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdajā reģistrēts 51 iesniegums. Tajā skaitā reģistrētas 11 huligāniskas darbības, septiņi ceļu satiksmes negadījumi, seši ģimenes skandāli un 11 zādzības.

Genādijs veica huligāniskas darbības. Viņš tika aizturēts, ierosināta krimināllieta. Notiek izmeklēšana.

Zagli iegriezušies arī Riebiņu katoļu baznīcā

9. janvārī policijas pārvaldē saņemta informācija par to, ka, uzlauzot durvju atslēgu, iekļūts Riebiņu katoļu baznīcā, no kuras nozagti 10 svečturi, divi zvani un balta metāla trauks. Notiek zādzības apstākļu noskaidrošana.

Uzlauzta baznīca Jersikas pagastā

9. janvārī zagli mēģinājuši uzlauzt arī Marijas Magdalēnas katoļu baznīcas ieejas durvis Jersikas pagastā. Policija noskaidro arī šīs lietas apstākļus.

Nozagti gāzes baloni

9. janvārī Upmalā, uzlauzot piekaramo atslēgu, no metāla kastes nozagti SIA «Inter Gaz» piederošie gāzes baloni.

Huligāniskas darbības

3. janvārī, būdams alkohola reibumā, 1952. gadā dzimušais Līvānu iedzīvotājs Arvīds sarīkoja ģimenes skandālu.

5. janvārī huligāniskas darbības veica 1953. gadā dzimušais Riebiņu iedzīvotājs Pēteris. Par šādu rīcību viņam tika šastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

6. janvārī skandālu mājās sarīkoja 1950. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs Staņislavs. Arī viņš bija alkohola reibumā.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Līvānos apzagta un sabojāta automašīna

3. janvārī Līvānos 1974. gadā dzimušais Jurijs konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai Audi-100 sadurtas riepas, kā arī uzlauzts bagāžas nodalījums un nozagts pacēlājs un gaisa kompresors.

Nepakļāvās policijas darbiniekiem

5. janvārī Līvānos, būdams alkohola reibumā, 1963. gadā dzimušais Vladimirs veica huligāniskas darbības un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās viņu aizturēt.

Apzagti divi vecticībnieku lūgšanu nami Galēnu pagastā

7. janvārī konstatēts, ka Galēnu pagasta vecticībnieku lūgšanu namam uzlauzta ieejas durvis. Zagļi no dievnama aiznesuši trīs svētbildes un vara krustu. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Tajā pašā laikā zagļi Galēnu pagastā uzlauzusi arī Lomu vecticībnieku nama ieejas durvis un paņēmuši četras svētbildes.

Ierosināta krimināllieta

7. janvārī Preiļu rajona policijas pārvaldes telpās 1968. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs

INFORMĒ 01

Ugunsgrēku radītie zaudējumi pērn pārsniedza 85 000 latu

2004. gadā Preiļu rajonā reģistrēti 163 ugunsgrēki, kas ir par 14 mazāk nekā 2003. gadā. 68 no visām ugunsnelaimēm izcēlušās dzīvojamajā sektorā, reģistrēti 64 kūlas ugunsgrēki. 35 gadījumos kā ugunsgrēka izcelšanās iemesls minēta neuzmanīga rīcība ar uguni un 17 gadījumos – īssavienojums elektroinstalācijā.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, pērn kūlas dedzināšanas rezultātā izcēlušos ugunsgrēku skaits ir palicis gandrīz nemainīgs, bet ugunsnelaimju, kuru iemesls ir neuzmanīga rīcība ar uguni vai arī īssavienojumi elektroinstalācijā, pat samazinājušies.

Uztraucošs ir fakts, ka pērn Preiļu rajonā ugunsgrēkos bojā gājuši 11 cilvēki, kas ir par četriem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Uguns iznīcinājis 26 dzīvojamās mājas un 29 saimniecības ēkas. Kopējie uguns radītie zaudējumi rajonā sniedzas pāri 85 000 latu.

Dažādu glābšanas un palīdzības

darbu skaits, salīdzinot ar 2003. gadu, samazinājies par sešiem izbraukumiem, pavisam pērn to bija 75. Galvenokārt nācies braukt uz ceļu satiksmes negadījumu seku likvidāciju (32 reizes), 15 reizes nācies veikt meklēšanas darbus zem ūdens, bet 11 reizes dienesta darbinieki palīdzēja no ceļa braucamās daļas novākt nokritušus kokus.

Aizvadītajā gadā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes ugunsdrošības uzraudzības inspektori veikuši 477 objektu pārbaudes. Par pieļautiem ugunsdrošības noteikumu pārkāpumiem sodīta 31 persona (ar naudas sodu 133 latu kopapjomā). Gada laikā pārtraukta deviņu ugunsnedrošu iekārtu ekspluatācija, izteikts viens brīdinājums par objekta darbības apturēšanu. Pērn Preiļu rajonā veiktas arī 453 pārbaudes dzīvojamajā sektorā.

V.Haritonovs,
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Preiļu brigādes komandiera
vietnieks

Kā pārdzīvojat gadsimta vētru?

Zenta Sakijana no Aglonas (nevēlējās fotografēties):

— Bija drausmīgi. Mammai kļuva slikti ar veselību. Izsaucām ātro medicīnisko palīdzību, bet nācās gaidīt gandrīz divas stundas. Uz ceļa bija sagāzušies koki, kas apgrūtināja nokļūšanu Aglonā. Mammai mediķi sniedza palīdzību, un viņai kļuva labāk. Mājās nebija arī elektrības. Pirms vētras pa televīziju dzirdējām brīdinājumu, ka, atskatot sīrenai, jāieslēdz radio vai televizors, kas sniegs informāciju, ko iedzīvotājiem darīt ārkārtas situācijā. Kā ieslēgt, ja nav elektrības?

Iveta Pastoljāne no Sutru pagasta:

— Pārdzīvojumu bija pietiekoši. Vējš norāva veco antenu, ar ko skatījāmies LNT pārraidēs. Tagad tās vairs nevar redzēt. Palikām arī bez elektrības. Tajā pašā dienā gan elektropievade tika atjaunota. Vecajai kūtij tika norauts jumts. Šajā ēkā glabājam malku. Sajūtas vētras laikā bija visai īpatnējas.

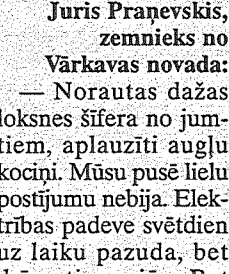
Veronika Bicāne, pensionāre Preiļos:

— Dzīvoju parka malā. Mājai ir daudz gadu, bet vēja spēku izturēja. Par to, ka būs vētra, uzzinājām vakarā un jutāmies saspringti. Tajā parka daļā, kas ziemeļu pusē, postījumu maz. Izgāzto koku vairāk ir parka dienvidu pusē. Lauku mājas Anspokos arī iztikušas bez postījumiem, ja neskaita dažas norautas šifera plāksnes. Kaimiņi ceļa otrajā pusē bija palikuši bez elektrības.

Lilija Aleksejeva, sētniece Preiļos:

— Vētras sekas novērsana prasīja papildus darbu. Mana uzkopjamā teritorija ir Daugavpils ielā. Sakarā ar to, ka ielas nebija apgaismotas, vakarīt uzkopšanu varēju sākt tikai tad, kad ausa gaisma, ap pulksten pusastotiem. Ietves bija pilnas ar nolauztiem zariem un citām drāzām. Nesu un krāvu kaudzēs. Daļu no tām vakar pat nespēja aizvest uz izgāztuvi. Kaimiņu šķūniem vējš norāva jumtus.

Juris Pranevskis, zemnieks no Vārkavas novada:

— Norautas dažas loksnes šifera no jumtiem, aplauziti augļu kociņi. Mūsu pusē lielu postījumu nebija. Elektrības padeve svētdien uz laiku pazuda, bet drīz atjaunojās. Bet kaimiņiem upes otrā pusē un novada centrā elektrības nebija ilgāk. Braucu uz Rožupi, pāri ceļam bija nogāzts liels vītols. Puse no tā jau bija nogriezta, izbraukt varēja.

— Šādi notikumi liek pārdomāt un vērgi pārbaudīt savu īpašumu drošību.

Oļegs Vavilovs no Aizkalnes:

— Pie mājas vējš nolauza lielu egli, otru izgāza ar saknēm, bet citādi viss bija kārtībā. Bija pārtraukta elektrības padeve. Svētdien nācās braukt uz Rīgu, ceļa malā daudzviet atradās izgāzti koki. Rīgas centrā viss izskatījās normāli, bet Bolderājā un citviet vētra bija veikusi lielus postījumus.

L.Rancāne

Precizējums

Aptaujā «Novadniekā» 4. janvāra numurā Preiļu novada domes darbinieka Riharda Romanovska viedokli frāze «Saka, nav ko iet, jo tie iepriekšējie deputāti arī daudz solīja, bet maz ko izdarīja» attiecināma uz Saeimas vēlēšanām. Atvainojos R.Romanovskim par sagādātajām neērtībām.

L.Kirillova

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Uzmanību!

17. janvārī plkst. 14.00 redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14 «Novadniekā» lasītājus konsultēs zvērinātā advokāte

AGNESE SEVASTJANOVA.

Līdzī jāņem pase un «Novadnieka» abonēšanas kvīts.

Pieteikties pa tālr. 53 07057.

Abonē «Novadnieku» februārim, martam, aprīlim un piedalies Hipotēku bankas «Maestro» kartes ar 50 latiem tās kontā izlozē.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā:
✓ pensionāriem: atdevumus, līzingu bez pirmās lemkasas.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 8345847.

Pensionāru pēcpusdienā Rušonas pagastā tiek pārcelta uz 16. janvārī plkst. 14.00 SIA «Agroapgāde» zālē.
Spēlēs Inga un Normunds.
Darbosies bufete.

Kursēs autobuss: Najautas 12.00, Gaiļmuiža 12.30, Korsikova 12.50, Katregrade 13.15, Lubāni 13.30, Kastīre 13.40, Baški 13.50.

INTERNETS. LATVIJAS UN ĀRZEMJU DATU PLŪSMA VIENĀ CENĀ — Ls 0,50 STUNDĀ. VISI DATORPAKALPOJUMI. KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos (laikraksta «Novadnieks» redakcijā).

PĒRK mežus (arī izstrādātus), cirsma (arī mazās).
Tāl. 9151847.

PĒRK zāgētavā zāgbaļkus, papīrmalku, bērza finierklučus.
Tāl. 6140916.

VAJADZĪGI MEŽSTRĀDNIEKI ar saviem zāgiem.
Tāl. 9146864.

STEIDZĪGI VAJADZĪGS PĀRDEVĒJS pārtikas veikalā.
Tāl. 6492462.

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

Izsakām līdzjūtību Taisijai Aleksejevai un Olgai Stepankovi, sakarā ar TĒVA un VĪRATĒVA nāvi.
Riebiņu PII kolektīvs

Nokrīt lapa, izdeg svece, Aplūst tēva valodiņa. Dalām bēdu smagumu ar Egonu Zalānu, no TĒVA uz mūžu atvadoties. Vārkavas vidusskolas pirmsskolas grupiņas bērni, vecāki un skolotāja

RADI SAVU NOSKAŅU! one

LOGOTIPI

127249841	124359841	137249841	127839841
87429841	127209841	37239841	70419841
127179841	56569841	134889841	137149841
75219841	135029841	137649841	33659841

BILDES

127349841	3339841	75359841	35619841
13649841	68619841	131209841	37479841
13769841	137579841	136429841	110879841
73039841	131439841	131309841	121439841
135349841	76529841	62439841	128079841

MONO / POLY MELODIJAS

George Michael: Last christmas	1469841
Aisha: Tu un es	123359841
Jingle Bell Rock	34079841
ATB: Ecstasy	123549841
Valeriya i Stas P'eha: Ty grustish'	133589841
Alcazar: This Is The World We Live In	118849841
Usher feat. Lil' John & Ludacris: Yeah	104219841
Aleksandr Marshal: Belyj pepel	138189841
Serega: Chernyj bumer	118859841
Puff Daddy feat. Faith Evans: I'll Be Missing You	74339841
Scooter: How Much is The Fish	128289841
James Brown: I Feel Good	83139841
Iraklij Pirchalava: London-Parizh	101179841
O-Zone: Fiesta De La Noche	128279841
Sash: Equador	136889841
Robbie Williams: Radio	126469841
A-HA: Take On Me	10759841
O-Zone: Dragostea Din Tei	107479841
Rammstein: Amerika	128349841
Metallica: Nothing Else Matters	113309841
Ruslan Masyukov: Cel'sya	138149841
Placebo: Twenty Years	131539841
Vitas: Zvezda	137879841
Benny Benassi: Illusion	101169841
Verka Serdyuchka: Chita-drita	136649841
Maroon 5: Sunday Morning	136529841
V lesu rodilas elochka	3749841
Verka Serdyuchka: Severnye devki	133609841

DĀVANA DRAUGAM Lai nosūtītu logo, melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru (piemēram, 3689841 xxxxxxx).

KĀ SAŅEMT LOGOTIPU, BILDI VAI MELODIJU Ls 0.35

1. Uzraksti īsziņu ar kodu. Ja Tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 3689841s).
 2. Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 un Zelta Zivtiņa 6000601.
- NOKIA** 1100, 3100 (tikai bildes), 2100, 3210, 3310, 3330, 3410, 3510 (tikai logo un bildes), 5210, 5510, 6210, 6310, 6310i, 6510, 8210, 8310, 8610, 8650, 8690
- SIEMENS** A50, A52, C45, S45, M65, M50, M750
- Tikai logo un bildes: A55, A60, C55, C60, M55, S55, SL55
- SAMSUNG** Tikai logo un bildes: C100, X120, X450

KĀ SAŅEMT POLIFONISKO MELODIJU Ls 0.60

- Pārlicinājis, vai Tev ir aktivizēts GPRS. Šis pakalpojums ir pieejams LMT, OKarte un TELE2 klientiem, izņemot Zelta Zivtiņa lietotājus.
1. Uzraksti īsziņu ar melodijas kodu, pievieno burtu P (piemēram, 3689841p).
 2. Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 6000771.
- NOKIA** 2650, 3100, 3200, 3220, 3300, 3510, 3510i, 5100, 6100, 6230, 6600, 6610, 6610i, 6800, 7210, 7250, 7250i, 7650
- SIEMENS** A60, C55, C60, C65, Cx65, M55, M65, M60, S55, S65, SL55, SL65
- SAMSUNG** C100, C110, X100, X120, X450, E600, E700, E710, E800
- SONY ERICSSON** T610, T630

Ja pasūtīt polifonisko melodiju vai SMS toni Tev ir nepieciešams papildināt GPRS kontu, sūti G burtu uz numuru 9319988.

Ar vienu īsziņu Tu papildini savu GPRS kontu par 1Mb.

KĀ AKTIVIZĒT GPRS?

- LMT un OKarte Klientiem:
Nosūtī G burtu uz numuru 9319988, pēc tam:
• SIEMENS (izņemot C65, CX65, M65, S65, SL65) - sūti 9999 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234, ievadi PIN-kodu 0000,
• NOKIA un SAMSUNG (izņemot C100, C110) - sūti 8888 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234.
- TELE2 Klientiem:
• SIEMENS (izņemot C65, CX65, M65, S65, SL65) - sūti 9999 uz TELE2 6000601, ievadi PIN-kodu 0000,
• NOKIA un SAMSUNG (izņemot C100, C110) - sūti 8888 uz TELE2 6000601.
- Uzmanību! SAMSUNG telefonos jābūt uzstādītai opcijai: Izkārtā - WWW pakalpo - Infoziņa - Iestatījums - Vienmēr vai Zīgas - Infoziņa - Saņemti - Vienmēr
- GPRS iestatījumu cena ir Ls 0.35